

దేశీయ మహాజన సభావిధానము.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి యుపన్యాసము.

II

గత 24వ తేదీ నానంకాలమున నోఖలేమందిరమున పి.కె. తిలకంగారి రిఫరెన్సులై యుండ ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు తమ రెండవ యుపన్యాసమును ప్రారంభించిరి. ప్రథమమున అయ్యంగారు మింగో మాల్లే సంస్కరణ మును గూర్చి కొంత ప్రసంగింపబడిరి. అధికారవర్గ పాలకుల వైఖరినిబట్టి మాల్లేప్రభుని యుద్దేశములు నెఱవేరినవి కావు. వై సంస్కరణము నొనర్చునపుడు కంగరాష్ట్ర లెట్టి నెఱుంగవచ్చును. 1857 ఎడ్వర్డు బేకరుగారు సహా, పౌరసేవో ద్యోగవర్గము నొనరిపరిశీతుల కనుగుణముగ తీరున వర్తింప వలయునని చెప్పియున్నారు. ఈయద్యోగవర్గ మాతీరున వర్తింపదని మీరు భీతిలి యాతీరున వై విషయమును నొక్క పలుక వలసి యుండెను. బేకరుగారి భీతి, వర్తమానమున నిర్వివాద మగు సర్వీస్ వలయుటచేతనే, దేశసాంప్రదాయ యంత్రమున సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులకు ప్రవేశముండగూడదని దేశీయ మహాజనసభయైన, మహామృదీయ మహాసభయును కలసి సో రాదుచున్న వి.సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల భావముగూర్చిమాల్లే ప్రభువిల్లి చెప్పియుండెను. “మాను సంవత్సరముల క్రితమున నీ కార్యముల ప్రారంభించునపుడు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులను మనతో నేకీకరింపవలెనని గాని మన కార్యము నెఱవేరదని నాకు స్ఫురించియుండెను.” పిమ్మట వారు బేకరుగారి వాక్యముల కొన్నిటిని పొందుపరచుచు కలిసిసివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు గమనింపదగి యున్నవని చెప్పిరి. “కార్యసంస్కరణముల నమలు జరుపుటయందు, అన్ని డిపార్టుమెంటులలోని ఉద్యోగులును, అందు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు ముఖ్యముగను, ప్రజలయొక్క ప్రజానాయకులయొక్క కార్యములు సులువగునట్లు చేయుట విధియై యున్నది. వర్తమాన సంస్కరణములన వాంల యధికారులకు కొంత లోపముకలిగి, తమ పాలనా విధానముల యందు వారు మార్పుల నొనరించుకొనవలయును. ఈ విషయముల నీ యుద్యోగులు భిక్షుత్వకమున పరిగ్రహింపవలయును. ప్రజలయొక్క ప్రజానాయకులయొక్క కార్యములను సుకర మొనర్చుటయందీ యుద్యోగు లక్షాంగీకారభావముతోడ చరించిన యెడల, ప్రజల సహకార మలవడక, అపజయమును నెలకొల్పిన వారగుదురు. ఇట్లు కోరుటవలన, ప్రజల తరపున వారి కార్యముల నన్నిటిని చక్కఁబెట్టుట కలవాటు పడిన సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు కష్టముగ నుండుననుటకు సంభేదము లేదు. కాని ఉద్యోగులు మెని వివరింప బడిన తీరున ప్రజలతో గాని వారి ప్రతినిధులతో గాని కలసి మెలసి వ్యవహారముల చక్కఁబఱచుట చాల యావశ్యికము”ని బేకరుగారు చెప్పియున్నారు. మాల్లే బేకరుగారి కాలమున సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు వై తీరున హెచ్చరింపబడ, వర్తమానమున వెక్కిరింపప్రభువు తద్వ్యతిరేకముగ నుడువుచుండెను. సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు తమ యధికారమును కొంత త్యజించుటకు గాని, ప్రజాప్రతినిధి సంఘముల వ్యవహారవహక నిర్ణయ మొనర్చుటకు గాని సమయము సమర్పింపలేదని నీరవాదము. మే నెల 24వ తేదీని కాసన సభయందు పీఠనిన వాక్యములే యిందుకు తార్కాణము. ఎనిమిది సంవత్సరములక్రితము మింగో మాల్లే సంస్కరణములవ్వారా సాధింప దగినవైన కార్యనిర్వాహక వర్గములవై కాసనసభల పరిపాలనము నేడు నెక్కిరింపబడు ప్రభుని యభిప్రాయములను బట్టి అసాధ్యములలో జేరిరి. కనుక వర్తమానమున అధికారవర్గ పాలకులు పడుచుండిన యిడుచులకు మూలకారణము వారి వివేచిత భావనోగాని, ప్రజల సేవించి యుండు సంస్కరణముల విషయమున వా కొనర్చిన యధిక్షేపణ ఆటంకములు గావు.

కార్యనిర్వాహక వర్గములు

మహాసభలు వెలువరించిన సంస్కరణ విధానముల యందలి యాశేములు డిచ్చియున్నాము నడియాశలు గావని రుజువుచేయుటకు కార్యనిర్వాహక వర్గములగూర్చి యిందుకు విచారింపవలయును. సంస్కరణ విధానముల ప్రవేశపెట్టునపుడు, రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక వర్గములయందు దొక భాగ తీరునకును, సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహకవర్గమునందొక భాగ తీరునకును స్థలముండునట్లు దొరతనమువా లేర్పాటుచేసి యున్నారు. రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘములయందు నాయకు సభ్యత్వములున్నంత కాలము రెండు సభ్యత్వములును, సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహకవర్గమునందు వారు సభ్యత్వములుండు

నంతకాలము నీ సభ్యత్వములును, హైందవుల కొనగ వలసి నదని యిత్రుడు కాంగ్రెసు మహాసభ కోరినది. రాష్ట్రీయసంఘముల యందు మరియొక హైందవుని చేర్చుకొనుటకు దొరతనము వారిచ్చు గించి యున్నట్లును, సామ్రాజ్య సంఘవిషయమున మాత్ర ముభయ కక్షలవారే కాభిప్రాయములు గానట్లును సంగతి సందర్భములను బట్టియుమాహాచేయ దగియున్నది. సామ్రాజ్యసంఘ సభ్యత్వముల గూర్చి సులువుగ పరిష్కరించుకొన వచ్చును. కాని కాసన సభానియోజిత సభ్యుల కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యుల నెన్ను కొనవలెనను భారతీయుల కోరికను దొరతనమువా లేరించుచున్నారు. దొరతనమున చేరిన అన్యులు కొందరుగూడ దొర తనమువారిని సమర్థించుచు భారతీయులవాదమును ఖండించుచున్నారు. కాసనసభలు మంత్రుల నెన్నుకొనుట నెచటవైన కలదా? కాసన సభాసభ్యుల యభిప్రాయముల ప్రకారము మంత్రులు రాజ్యతంత్రమును నిర్వహించుట అసందర్భము కాదా? యని మీరు వాదించుచున్నారు. అట్లయినచో, కార్యనిర్వాహకసంఘములయందు హైందవులకు స్థలము నిచ్చుటయందు దొరతనము వారి యుద్దేశ మేమి? నెనుక, కార్యనిర్వాహక వర్గముల యందు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులును, ఇంగ్లండునుండి బయలుపడెదిన ఒకరిరువురు నిపుణులును ఉండెడివారు. ఈ విధానమునే అనుబంధమునక భారతీయు డొక డుండవలయునని దొరతనమువా లేల విధింపవలయును? పాలకులు ప్రజాప్రతినిధ్యసూత్రముల సంగ్రహించియే తదనుసార మిట్టి నిబంధన మొనర్చిరి. అట్టిచో కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యుడు ప్రజాప్రతినిధులగు కాసన సభాసభ్యులచే నెన్నకొనబడవలెనని కోరిన యాక్షేపణ మేమున్నది? ఇట్లు కోరిక పోయినచో, పలుకుబడిగలవారీస్థానముల జొరుకొనుటయు మున్న గాగల యిబ్బందులుండి ప్రజలక్షేమము పరిగణింపబడ నేరదు. కార్యనిర్వాహక వర్గములకు హైందవుల నియమించుటలో ప్రాతినిధ్య సూత్రములే గమనింపవలెనని చెప్పచు, యిట్టి బాధ్యుడగు హైందవుడు తన చెంతనుండ రాజప్రతినిధి తనకార్యములను చక్కగ నిర్వహింప గలడని, మాల్లేప్రభువు 1909 సం. మున తమ్ము జూడవచ్చిన మహామృదీయ రాయబారులతో ననెను. ఈ సభ్యుడు హైందవులకు గూడ బాధ్యుడై యుండవలెననియు యాతని నియోజించి యాతనిపై కాసనసభ లధికారము గలిగి యుండిన గాని వైశ్వితియొప్పడ నేరదని చెప్పచు కాంగ్రెసువారిట్టి సభ్యుని వాఙ్చించుచున్నారు. దొరతనమువారి నాశ్రయించుకొనిన వారల కీ స్థానములు లభ్య పడగలనను నాశక్తితో, డాక్టరు నాయరు మున్నగువారు, కార్యనిర్వాహక సంఘముల యందు హైందవులధికముగ నుండవలయునని వానింతురు. ఇంగ్లాండులో మంతుల్ని సార్వభౌమునిచే నేర్పాటుచేయబడుచుండిరి గాని నియోజింప బడలేదని చెప్పి నియోజనమును వలదంచురు. పార్లమెంటు సభా సభ్యులలో ననేకులు తమ సమర్థింపబడినయెడల, నేమంత్రి యైన తన విప్యక్తధర్మమును నిర్వహింపగలదా? సభ్యుల సమర్థనమున ప్రజలు మంత్రీయందు విశ్వాసముతో నున్నారనుట. ఇట్లు ప్రతి మంత్రీయు ప్రజల విశ్వాసపాత్రుడై యుండుట నియోజిత సభ్యులు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుల నియోజించుకొనుట గాదా? ఇదిగాక ఇండియాదేశపు కార్యనిర్వాహక వర్గములకును, ఇంగ్లాండుదేశపు మంత్రీవర్గమునకును చాల వ్యత్యేత మున్నది. మంత్రు లందరు సొక్కకట్టు, ఏకకార్య నిమగ్నులు. హిందూదేశ మీ విషయముల నాంగ్లదేశమునకు శిభిన్న మై యున్నది.

కాసనసభా పరిపాలనము.

మహాసభ లనుమతించిన సంస్కరణ విధానము మహామ్రమును పాలనా విషయములందు కార్యనిర్వాహక వర్గములు కాసనసభల యధికారమునకు లోపై యుండవలెనని కోరుచున్నది. ఈ యధికారమును రెండుభాగము లొనర్పవచ్చును. ఆర్థికపరిపాలనా స్వేచ్ఛ మొకటి. దొరతనముల పాలనా విధుల నిర్వహించుట రెండవది. కార్యనిర్వాహక వర్గములు తమ విప్యక్త నిర్వహణమున నీ సూత్రముల ప్రకారము నడచుకొనవలయునని కాసనసభలు కొన్ని సూచనము లొనర్చును. వై సూచనముల నమలులోనికి దేవలయునని మరియొకసారి సభలనొక్కపలికిన కార్యనిర్వాహకవర్గము వారా సూచనములబట్టి నడచుకొనవలయును. సంస్కరణ విధానమున సూచింపబడిన నీయంతములు నాగరికత యంతమగు ప్రతిదేశ గుండును అమలున నున్నవి. కాసనసభల యాజ్ఞలను తిరస్కరించి, తమవచ్చి వ్రేచునగునని నడచుకొనుటకీ కార్యనిర్వాహక వర్గముల పధికార మెటులకలిగిన? ఆంగ్లదేశమున కార్య

నిర్వాహక వర్గములు కాసనసభల యధీనమైయుండ నీదేశమున గూడ నట్లు జరుగుట వ్యాయవిరుద్ధమా? అనధికార సభ్యుల సుఖ్యము మోక్షప్రభువు వృద్ధిచేసినపుడు, తన్మూలమున తమ స్థితి అపాయదశ నొందినదని సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు వెఱగండిరి. “అనధికారసభ్యులు ప్రజలహితమునకై పాటుపడుదురు కాన కాసనసభలు హద్దుమీరి చరింపవు గనుక కార్యనిర్వాహక వర్గములు వెఱగంద నగత్యములేదనియు, ఏ సూచనము వైన నిరాకరింప రాజప్రతినిధి కధికారమున్న దనియు” మోక్షప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చియుండెను. అనధికారసభ్యుల యెడ నపనమ్మకమేల వక్కాణింప వలయునో తెలియ రాకున్నది. వీలయందు విశ్వాసమునుంచుచు ఇండియా దొరతనమువారు సంస్కరణమును ప్రారంభించియున్నారు.

వైతీగన వచ్చిచి అయ్యంగారు భూములకు పన్నుకేయ నధికారము కాసన సభల కుండుట దేశమునకెట్లుపకారిగ నుండునదియు వివరించి, పిమ్మట మూడవ యుపన్యాస విషయమును సూచించిరి.

(ఉపన్యాసములు 25వ తేదీ రాత్రి బొంబాయి నగరమున కుపయనమై యున్నారు. మూడవ యుపన్యాస మెప్పుడు జరుగునదియు మున్ముందు ప్రకటింప బడును.

నిమ్న జాతి సేవాసమితి.

ధర్మవరమునుండి శిరిషి ఆంజనేయులు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ధర్మవరమునక గల పంచమ జాతివారి 96 ఇండ్లలో 101 కుటుంబము లిమిడియున్నది. మొత్తమునవీరికున్న యాస్తి 8000. ఇందులో 86 కుటుంబములు బులెగ్రస్తము లైనవి. వీరికిగల యవ్వను 8700గ బరిగణింప బడినది. ఇందు ధన సంపాదనము గల సంసారములు సయితము చేరియున్నవి. వీరు బులెగ్రాతల వలన బహుకష్టములకు బడుటకు గారణము మద్యపాన దుర్వ్యయచుని లేరినది. వీరిని సంపన్నులుగఁ జేయుటకు ద్రాగుడు దొలగించుట తప్ప నేమామ్యము లేదు. ఏతత్కార్య నిర్వహణమునకై కడచిన “ఏప్రత్” మాసారంభమున నీ నిమ్న జాతి సేవాసమితి మా మండల సహాయక గ్రామాలగు టి. ఎన్. నేంకటస్వామి నాయుడుగారిచే స్థాపింపబడినది. నిమ్న జాతులలో నెలకొనియుండు దుర్వృత్తుల నడంచి సాధ్యమగు సంతకము వారి పురోభివృద్ధికి దగినరీతిఁ జైంకర్య మొనర్చుటయే యీ సేవాసమితి ముఖ్యోద్దేశము. రెండు నెలలక్రిందట ధర్మవరమున కలరావ్యాపించి నప్పు డీ యుద్దేశము చాలమట్టునకు ఫలకారియైనది. పంచములలో యువకుల విద్యాభివృద్ధికై సభికుల మూలమున నొక రాత్రి పాఠశాల నెలకొల్పబడి చక్కగఁ బని జరుగుచున్నది. అందిపుడు 26గురు యువకులు వృద్ధి మొందుచున్నారు.

ఈ సేవాసమితి చేసిన ప్రయత్నముల ఫలితము నిర్ణయించుటకై గత శనివారము నాయంకాల మాటు గంటలప్పుడు సాంఘిక సమావేశము జరిగినది. అట్టియెడ నీ క్రింది తీర్మానము లుపపాదించబడినవి. (1) ఈ సమాజమునకు సహాయాధ్యక్షులుగ నున్న నేంకట పెరుమాళ్ నాయుడుగారిచ్చి, టినుండి నెలవుమీయ వేళ్లనందున వారి స్థానమున ధర్మవరము తహసిలుదారు ఏ.డి. గుంధూరావు గారి నెన్నుకొనుట. (2) పంచములకుఁ బ్రత్యేకముగ సొక పరపతి సంఘమునేర్పఱచి బులెగ్రామిచ్చుట ముఖ్యవసరమని తెల్పుచు నందు విషయమై అసంతపురము సబ్రిజిస్ట్రార్ గారి యాశీయును నెఱుంగఁగఁకోరుట. (3) సభికులలో దినమున కొకగు మూల గూడెము నకు వెళ్ళి వారితోగలసి మెలసి వారికి త్రాగుడునలని చెడుగులు—వస్తుతత్వము—అన్యాయసంపాదనా విధానమునున్నగు విషయములకు భారత భాగవతాదుల యందలి నీతి కథల మూలమునఁ దెల్పుట. (4) ప్రతి సోమవారమున (సంతనాడు)ను, గౌరవ పాత్రులగు నియమిత సభికు లైదుగురు కల్లంగళ్ళ దగ్గఱకుఁబోయి మద్యపానమువలని కీళ్ళను సప్రమాణముగ విశదీకరించుచు వారి నాపథ్యము నుండి మరలించుట. (5) ధర్మవరమున నేటలో నిరుద్యోగులై తిరిగెడు కోడెకాండగు సోదరుల యభివృద్ధికై రాత్రి పాఠశాల సొకటిని స్థాపించి పనిచేయుట—ఇందులోఁ బై నాలుగంతముల ఫల ప్రదర్శనములుగఁ దీర్పారంపఁ బడినవి.

కూనూరునకు నీటి సరఫరా జరుగుచుండిన చెరువు ప్రక్క వైదుగురు తోడాలు తమ పశవులనుమేసిరి. అందుకు గాను మేజిస్ట్రేటుగారు వాగలకు చెరి రూపాయి చొప్పున జూర్యానా విధించిరి.

సంఘ సంస్కరణము

—:::—

జాతీయత.

గడచిన గుంటూరు జిల్లా సంఘ సంస్కరణ సభయొక్క అధ్యక్షోపన్యాసమును పలువురు విమర్శించిరి. కొందర మూలాగ్రముగ తమవీక్షణమును వెలిపిరి. మఱి కొందఱు కొన్ని విషయములగుర్చి తమయాక్షేపణముల దెలుపుచు తీవ్రముగ విమర్శించిరి. ఆంధ్రదేశములోని సంఘ సంస్కర్తలయొక్క యోగ్యతనుగూర్చియు సంస్కరణ విషయములను గూర్చియు వైయుపన్యాసమును కొంతవరకు చర్చించబడి అది జాతీయాదర్శములకు ఎంతవరకు అనుకూలములో ఏది ప్రతికూలములో నాకు దోచినవిధముగ దెలిపియుంటిని. ఇప్పుడు సంస్కర్తలు జేయదలంచిన సంస్కారములు విజాతీయములని వాదించు సనాతన ధర్మవాదులుగాని సంస్కర్తలుగాని నాయుపన్యాసమును విమర్శింపక పోవుటకొంత యాభాగమును గలిగించి నది. బ్రహ్మసమాజపద్ధతులు జాతీయాదర్శములకు భిన్నము లా యనువిషయము ఆయుపన్యాసమున ప్రధానాంశముగాదు. కాని ఉపన్యాసవిషయమునకు సంబంధించినంతవరకు సందర్భ వశమున బ్రాహ్మసమాజమునకు ఆంధ్రదేశమున కాలగుదురు నప్పటికిని విజాతీయమయ్యెనని జెప్పియుంటిని. బ్రాహ్మసమాజము ఎప్పుడు విజాతీయ మయ్యెనో ఎవరు దాని నట్లు జేసి రోయను విషయము కేవల సంఘ సంస్కరణోపన్యాసములకు విశేషసంబంధము లేకున్నను బ్రహ్మసమాజము నాద్యంతముగ ఖండింప నొక్క రామమోహనుని యొక్కయు బ్రహ్మసంఘము యొక్కయు విధానముల భేదములను సూచించ వలసినవాడనైతిని. ఆధునిక బ్రాహ్మసమాజములు 'తప్పజది వితి' వేమిర అచ్చయి' అని ప్రబ్బించగ మా పంతులె యిట్లు జెప్పెనను విద్యాధిపతి తమ యవకతకక లన్నియు నందటిపై జుట్టి బ్రాహ్మసమాజము విజాతీయమే యయిన యెడల మొదటి నుండియు నది విజాతీయమే యను ప్రత్యుక్తములు కేవల సంఘ సంస్కర్తలకు సహాయము జేయలేకపోయినను రామమోహనునకును ఆయన అదర్శములకు మాత్రము కొంత యపకర్తి పాటించునట నిశ్చయము. అందుచే బ్రాహ్మసమాజమును గూర్చి నేజెప్పిన దానివిషయమును గలిగిన ప్రతివాదములకు కొంతవరకు విమర్శించెదను. నాయుక్తము నాలుగు వ్యాసములలో ముగింపగలుగునని తోచుచున్నది. (1) విశ్వజనీతమును జాతీయతముగల సంబంధము (2) అక్షర - రామమోహనుడు (3) దేవేంద్రనాథతాకురు - కేశవచంద్ర సేను. (4) హిందూమతము.

విశ్వజనీత — జాతీయత.

హిందూవిజ్ఞానము విశ్వజనీతము వ్యతిరేకమయినదిగాదు. పాశ్చాత్యనాగరికము ఆచరణలో నెట్లున్నను సర్వజనసౌభ్రాత్రమును గుర్తించినదిగాని సర్వభూత సౌభ్రాత్రమును వారింకను ఎఱుంగరు. హిందువులు మాంసభక్ష్యులయినచో భాగు పక్షులగునని వాదించిన రామమోహనుని సౌభ్రాత్రము పాశ్చాత్యుల కొలుములలోనే కొలవబడినదని తోచెడిది. సౌభ్రాత్రమయిన హైందవేతర విజ్ఞానమునకు కొల్లరియగు భూత సౌభ్రాత్రమును వివచి విశ్వజనీతముగూర్చియే నే ముచ్చటించెదను.

విశ్వజనీత మూడువిధములుగ నుండవచ్చు. రాజీజయము, సాంఘికము వైజ్ఞానికము. కొందఱి విశ్వజనీతమైమాటి విషయమునను పూర్ణమయినదిగాక కొన్నిట కొఱవడియున్నది. కొందఱు మత సాంఘిక విషయముల విప్లవకారులును అరాక్షకులునైనను రాజీజయ విషయముల దాస్యమును నిరసింపసాహసులు గారు. సిజన కియ్యలలసినదానిని సిజనకమ్యుని ఏమిఁచుచుంపు జెప్పకయే రాజీజయ సౌభ్రాత్రమును మునిగియున్న యూదులకు బోధించి జీససు ఆత్మరక్షణము గావించుకొన యత్నించెను. అందువల్లనే పదేదేయుల స్వాతంత్ర్యమును గోల్పొచ్చుచు పరదేశీయుల సమర్థులు పారు మాచే బానిసలుగ నేలబడుటకే అర్హులను గ్రీకు సిద్ధాంతమును పాశ్చాత్యు లిప్పటికిని ఆలంబించుచున్నారు. ఈ సిద్ధాంతముయొక్క దుష్ఫలమే లోకమునందలి ఇప్పటి రాజకీయ కల్లోలములకు కారణమయినది. జీససునందు "ఎక్కువ" గౌరవముగల కేశవ చంద్ర సేనుడు గురువు ననుకరించుటయే గాక మించెనయి జెప్పుచున్నాడు. ఈ బోధ మన బ్రాహ్మ యహ శయములలో కొందఱిలో ధర్మింపక పోలేదు. రాజకీయ సౌభ్రాత్రవాదులు దైత్యములును జర్మనులును సోదరులుగారా! దైత్య యమును జర్మను సోదరులు పోలించిన నేమి దైత్యము సోదరులు పోలించిననేమి. ఈ జాతీయ భేదములే లోకమునిప్పుడు యహోర్హాత్యమున నుండినది అనువృత్తితో కొందఱు నాదించినవిధము. ఈ లోకమునే అనుభవించినదెవడల ఈ లోకమున

జనులు పరద్రవ్య పరదేశపాలనా పేక్షలు వీడి దివ్యులయిననె దప్ప రాజకీయ విషయముల నీ వాదన మనుకరించి సర్వ స్వామ్యములను గోల్పోవనన్న జాతులకువలెనే భౌతికాలపు జాతులను నశించుటయే గాక స్వరక్షణోపాయమున కసమర్థములగు ఇప్పటి జాతులవలెనే రాజకీయసౌభ్రాత్ర మెఱుంగని ప్రాచ్యప్రతీచ్య జాతులను మహాభూతరణంబునముంచి మూల సిద్ధాంతమునకే ముప్పు చేకూరనపు.

అట్లయినచో సౌభ్రాత్ర మంతటి విషమతల్యమా యని ప్రశ్నింపవచ్చును. దేశకాల పాత్రము నెఱింగి సద్వినియోగము జేయనిచో మధురా హాగములును ప్రాణ కంటకములు గావచ్చును. అట్లని త్యజింపరాదు. రాజకీయ సౌభ్రాత్రము దేశభిక్షునను వల్లనే పొందవచ్చును. దేశీయస్వాతంత్ర్యము వల్లనే అంతర్జాతీయ సభ్యత సమకూరగలదు. బానిసకు ఒక జాతీయ పూర్వపు రోమకదేశమునందును దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు వల సదేశములందును రాజకీయ వ్యవహారములలో వోట్లనిచ్చుటకు నాగరిక సభ్యత ఎట్లులేదో ఆధిపత్యమునే అంతర్జాతీయ పరిభాషలో స్వాతంత్ర్యములే దేశములు ఎ.త.నాగరిక మంతములయ్యెను ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వములేక పోవుటచే సభ్యత్వమును పొందజాలవు. జాతీయత స్వాతంత్ర్యము ద్వారా అంతర్జాతీయ సభ్యత్వమును బొందుటయే రాజకీయ సౌభ్రాత్రమును బొందగలుగు మార్గము. అందుచేత నేమిలో అనుపేరు గల ఆంగ్ల తత్వజ్ఞులైన ఒక జాతి దేశీయులు మఱియొక జాతిపై ప్రభుత్వము జేయుటయనగా తనకర్థమే కాలేదని వచించి యున్నారు.

అటులనే సాంఘిక మతవిషయములందును సర్వస్వత్వమును ప్రపంచములోని వివిధ సంఘముల యందును స్త్రీలకు (persona) ప్రత్యేకవ్యక్తి అంగీకరించబడలేదు. సత్రీస్వాతంత్ర్య చుక్కటి యనునదివిధివాక్యముగ పరిగణించ బడుచున్నది. హిందూదేశమున చాలవరకు బ్రాహ్మణులు విద్యాభివృద్ధులు, క్షత్రియులు ప్రాధికమును కైదులు వాఙ్మనమును కూర్చులు భూపతుధనమును గలిగియున్నారు. ఇప్పుడు కొన్ని పరిస్థితులు మారినను వారు పూర్వసాధనములచేత నెజీవనముజేయుచున్నారు. పంచములు మున్నగువారు మాత్రము తమపూర్వపు వృత్తుల గోల్పోయి నిరాధారులై వ్యవసాయపు కూలీలుగ నున్నారు. చాతుర్వర్ణములవారు తమ వృత్తులను వారికి పంచి యిచ్చుట శ్రేయస్కరము. ఈ విషయమున (socialistic principles) సమత్వ భక్త్యములకు క్రమక్రమముగ బ్రవేశ నెట్టవలసి యున్నది. సాంఘిక మత స్వాతంత్ర్యములును సంపాదించు కొనుటకు ఎల్లజాతులుకూడసంపూర్ణమయినఆచారములు గలిగి యుండవలయును. విద్యావ్యాపనము చేతిపనుల యభివృద్ధియే ఈ విషయ పరిస్థితులను బోగొట్టగలవు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును గోరుచు సాంఘికమత స్వాతంత్ర్యముల నితరుల కియ్యవోల్లనివారు ధర్మము లెన్నియెఱిగినను విశ్వజనీత తను బూర్వముగ నెఱుంగనివారనియే చెప్పవలసి వచ్చును. నైమాను విధములయిన సౌభ్రాత్రమును ఒకే ధర్మముయొక్క త్రిత్వరూపమని చెప్పవచ్చును. త్రిమాత్రాత్మకమగు నీ దేవతయొక్క విశ్వరూపమును సందర్శింపబాలని వానికి ఆమె యొక్క వికృతరూపమే బాడకట్టినదని చెప్పవలసి యున్నది.

మఱియును రాజకీయ స్వాతంత్ర్య ద్వారమున రాజకీయ సభ్యతను ఎట్లు పొందగలుగుచున్నామా ఆ విధముననే సాంఘికమత సౌభ్రాత్రమును పొందగలుగుదుము. జాతియొక్క మత సాంఘికధర్మము జాతీయ జీవునకు కరీరమునంటిది. ధర్మ సాధనమునకు ప్రతి వ్యక్తికిని కరీరమెట్లు ఆద్యమో జాతీయ జీవుడుసాంఘికమత ధర్మమునుఆధారము జేసికొని ఆత్మోపలభినిబొందవలయును.ఆత్మగౌరవమెఱుంగకఆత్మీయస్వాతంత్ర్య రక్షణము నెట్లక సర్వసౌభ్రాత్రమునును నెడమావుల కాకంచి తన రాజకీయవ్యక్తి నిరసింపజేసికొనుటయే గాక ఇప్పటి మహాసంగ్రామములకు కారణములగు రాజకీయ వ్యవస్థలవలెనే జాతీయముగు సాంఘికమత కరీరముల పోషణముల ద్వారా సౌభ్రాత్రమును వీక్షింపబాలని సాంఘికమతవ్యక్తి, నేల విడిచి సామజీయవానికలె విఫలమనోగధయై సృష్టిధర్మముయొక్క ప్రవాహమునకు ఎదురేడలేక వెడల్పోవబట్టి నశించునని ఎన్న దగియున్నది.

హైందవ విశ్వజనీతము బ్రాహ్మసమాజ మొసంగినచో భాటులుగూర్చి అన్యదేశీయుల పూర్వదరిత్రమును పూర్వ విజ్ఞానమును ఎరిగిన కృష్ణార్థత్రుక జేసిన స్త్రీత్రమును ప్రకంపింప జాలను. విశ్వభౌతికత సాదృశ్యముగ నిమగ్నిని గమ్యభావము జెందుటకై పోటుబడుచున్న మత సంఘమునకు బ్రాహ్మసమాజము విశ్వజనీతకరవుల గ్రుడ్డునెట్టిపిల్లను పెట్టిరించినట్లుగును. ఇన్నవ లట్టుపోరాడురా!

గ్రంథ స్వీకరణము.

1. రూపలత 2. రాజన్వి 3. తత్వార్థ ప్రదర్శిని 4. బద్ధినితులు:— ఈ గ్రంథములు మాకార్యాలయమునకు పంపబడినవి కృష్ణార్థత్రు నందు కొంటిము. వీనిని గూర్చి మా అభిప్రాయమును ముందు ప్రకటించెదము.

1. రూపలత:— ఇదియొక అపూర్వనాటకము. ఫి తాపురము ఆర్. సి. హెచ్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు మాచి నరసింహంగారు (బి. ఏ.) గ్రంథకర్త. వెల రు 0-14-0.

2. రాజన్వి:— ఇది శ్రీ రవీంద్రనాథ కవింద్రప్రణీత పురుషల. గరిమెళ్ల సత్య గోదావరి శక్తిగారిచే నాంధ్రీకృతము. వలయువారు వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రి అండు సన్ 192 ఎస్ససేను చెన్నపురి అని వ్రాయవలెను.

(3) తత్వార్థ ప్రదర్శిని:— శ్రీమత్పరమ హంస పరబ్రహ్మనంద యోగింద్ర సరస్వతీ స్వామిలవారు గ్రంథకర్త. వెల 0-5-0. వలయువారు స్వామిలవారికి బ్రహ్మనందా శ్రీమము తిరువణ్ణామలె అని వ్రాయవలెను.

(4) బద్ధి నితులు:— ఈ గ్రంథము బద్ధి భూపాల విరచితము గు ప్రాచీనగ్రంథము శ్రీ రామనిలాస గ్రంథమాల వారిచే ప్రకటితము. వెల రు 0-4-0. వలయువారు నిల యము వారికి పితాపురమునకు వ్రాయవలెను.

వైవామురాలు ఉద్యమము

పూనా, జూలై 25:— పూనా దక్కను సభాధ్యక్షుడు హారున్జి ఎ. నావ్యగారు, కాద్యధ్యక్షులు ఆప్టి హుస్సేన్ గారు సభాసంఘమువారి సలహాతో బొంబాయి దొరతనమువారి ద్వారా ఇండియాగవర్నరు జనరలుగారికి, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున స్వపరిపాలనము గారలెను ఆశయమును రాష్ట్రీయాధికారులవ్యతిరేకాభిప్రాయములతో జూరుటనలకదేశమునంతట కాలిఫిలి చాల వైమర్యముగ మారుచున్నదని యొక ప్రాని నివ్యులంటి. ఆ ప్రానినివ్యులను నిట్లు వాక్యవ్యుడెను. పరిపాలనాక్రమమున కొన్ని మార్పులు గలుగవలయునను రాజకీయ కాగ్ర్యక్రమమునకు ప్రతికాముగ మదరాసు మోతనమువారు దేశరక్షక కాపనము నన్యాయముగ నుపయోగించిరి. వీ సెంటు ఆరండేలు, వాడియా గారలమీద న్యాయప్రకార మహోపదేశగు నేరారోపణములు సాధారణ కోర్టులలో విచారింప దగియున్నవి. అది అందులకు దగియుండలేదని నటింపవచ్చు. ఆ ప్రాతినిధ్యంతమున నిట్లుదహరింపబడెను: "హిందూదేశ మత్యంత వచ్యకము సోదమ, దీక్షితోదమ తనివ ప్రత్యుత్తములుగ గానోపు నిర్దించి కార్యము పూరింపబడినది. దులకు ప్రత్యుత్తముగ నూదించబడిన దాని ప్రకారము హిందూదేశ సామ్రాజ్య కాపన సభ్యులతో దారుగ నానా చించి పని చేయుటకును, వారమును నయ్యము గడిగ యుండుటకును మారుగ వారు కొంత దూరముననే నానాదీను బడుచుండిరి. భారత జాతీయ సభానాయకులయొక్కయు, మహాత్ములు సభానాయకుల యొక్కయు అభిప్రాయములు బుట్టదాఖలు చేయుచుండిరి. హోమురూపు నాయకులలో కొందరు నిర్బంధావాస క్షు పాత్నయ్యుండిరి."

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజట్.

నెలకు 80 రూ॥ ల వేతనమువైవి విశాఖపట్టణము ఏ. వి. ఎన్. కళాశాలయందు అప్పర్ సబ్బాడేటుగానున్న జి. కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు విశాఖపట్టణము డివిజనున నియమింపబడిరి.

గుంటూరు డివిజనుకు అప్పుగు సబ్బాడేటుగా యున్న డి. కృష్ణయ్యగారికి 1 మాసము జీతమువైవి నెలవొసగ బడినది.

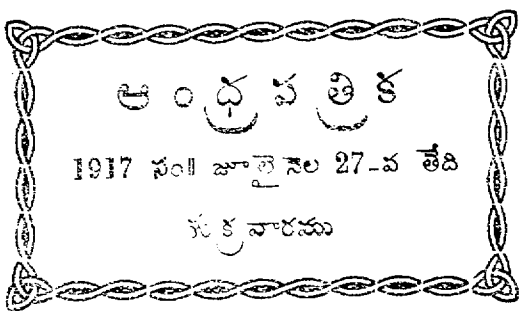
8-వ స్కెలు నందుండి జిల్లాపరిమాను యండిన ఎస్. వారాయణయ్యరు గారు నందిమూర్త సారమునకు బంపివేయ బడిరి.

చెన్నపురి ఉత్తరపురేంజి పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనుగారును జివాకెబళ్లార్ట్ పి. పరాంకుళము వాయుడు గారికి యూ నెల 25. వ జేషింక 1 మాసము జీతమువైవి పై లియ్యబడినది.

కర్నూలు జిల్లా డివిజన్ ఆఫీసరులు, శానిటరీ ఆఫీసు గారును కె. ఆర్. సీతారామయ్యంగారికి 2 మాసములు జీతమువైవి నెల వొసగబడినది.

విషయానుక్రమణిక.

దేశీయమహాజన సభావిధానము	2
సంఘ సంస్కరణము	3
ప్రధానవ్యాసము	
హాస్య ప్రసంగము	4
వాక్యాలు - వ్యాఖ్యలు	5
స్థానికవాక్యాలు	6
వృత్తాంతములు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవాక్యాలు	8-9
దేశీయ తంత్రీవాక్యాలు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాక్యాలు	11-12
స్వరాజ్యవ్యవస్థ, దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు	13

హాస్య ప్రసంగము

ఏదేశీయులనును స్వాతంత్ర్యము బొందుదు రనిన భారతీయులకు సంతసమే బెల్లియము స్వాతంత్ర్యము బోగొట్టికొనినపుడు భారతీయులు దుఃఖించిరి. ఇట్లాంటి ప్రజలకు విమోచనము కలుగుచున్న దనిన, భారతీయులు గూడ సంతసమున పొంగుచున్నారు. మాకాయవ్యము, మాకారోగ్యమని హైందవవైజములో లేదు. ప్రాచీనదేశములో స్వాతంత్ర్యసంపాదనముకొరకై పరివ్రతము జరుగుచున్నదని రాజారామమోహన రాయలు ఆంగ్లదేశమునకు ప్రయాణము చేయుచున్నపుడు విని, పొందిన ఆనందమునకు మేర లేక బోయెను. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము ఆంగ్లదేశమున ప్రసాదింపబడినదని తంత్రీవాక్త చేరగనే, మా సంతసము నపుడే వెలిబుచ్చితిమి. హైందవ వాక్త ప్రకటనయ్యియు యటులే గావించెను. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమున ప్రతిజాతీకిని రాజకీయ మోక్షము గలుగుచున్నపుడు, ఒక్క భారతజాతి మాత్రమెల్ల కాలము నిట్టి క్షితితో నుండుననుట యసంభవము. స్వాతంత్ర్యవాత్సవరణమున నిరుంకుశము పెరుగ సేరదు. దోహదములేక కృశించును. స్త్రీలు సహజముగ మార్గవ స్వభావము గలవారలు. భారతీయుల నిస్సహాయక్షితిగ మనించి సానుభూతి తెలిపెద రనుటకు సందియములేదు. తమ నియోజక స్వాతంత్ర్యమును హైందవుల లాభము కొరకై వినియోగించెదరనియు విశ్వసించబడుచున్నది. నిన్న మొన్నటివరకును స్వాతంత్ర్యము కొరకై తమ యావచ్ఛక్తిని భారపోసిన స్త్రీస్వాతంత్ర్యవాదిన లొక నైపునను, స్వాతంత్ర్యపు రుచిని చవిగొనబోవుచున్న ఐతిహ్యప్రజలు మరియొకనైపునను భారతదేశ స్వకరివాలనా ప్రధానమునకు తమ కలుకుబడిని, ఆచరణమును, హక్కులను, వినియోగించెదరనుట నిశ్చయము. ఇట్టి పరిస్థితులలో స్త్రీస్వాతంత్ర్యము భారతీయుల కాగ్రహము కలిగించినదియొక మహా మహామహా కలగ నెనట! హైందవవాగ్ధిప్రాయము వీరికొన నవసరముగలిగిన సమయములగు యది నిర్లక్ష్యము చేయబడుచున్నది. నిర్భయశాసనముల నమలులో బెట్టునపుడు హైందవవాగ్ధిప్రాయ మే మాత్రము సరకు జేయబడినది? యుద్ధానంతర సంస్కరణముల గూర్చి హిందూ

దేశప్రభుత్వము వారికిని, కార్యదర్శిగారికిని రహస్యముగ నాలోచనలు జరుగుచున్నవని వారి వననములే నిదర్శనము. హిందూదేశమునంతను కలవరపరచుచున్న దీ విషయమే గదా? తమ సంస్కరణవిధానమును ప్రచురించి యందుపై ప్రజాభిప్రాయము దీసికొని, ఎల్లరకు సంగీకారమగు పద్ధతిని దొరతనమువారేల అవలంబింపగూడదు? గూఢాలోచనల కిందు యవసరమేల గలను? ఇట్టి ముఖ్యావసరవిషయములలోనే ప్రజల భావములు గమనింపబడ నపుడు, హైందవుల యభిప్రాయములతో నవసర మే మాత్రమును లేని స్త్రీస్వాతంత్ర్యవిషయములో భారతీయులకు కోపము గలుగునేమో యని యొక మహావ్యక్తికి సందియము గలిగెనట! ఇటుల వచించుట భారతీయుల శౌర్యమింతుటకో, భారతీయుల దృఢీకరించుటకో, యూహింపవచ్చును.

జూలై నెల 19-వ తేదిన పార్లమెంటుసభలో, స్త్రీలకు నియోజక స్వాతంత్ర్య మొసగుట యవసరమా యను ప్రశ్న చర్చింపబడుచుండెను. అరువది లక్షల మంది స్త్రీలు పార్లమెంటు సభ్యుల నెన్నికొనుటకు స్వాతంత్ర్యము గలవారగుట వాంఛనియమా యని తీవ్రముగ వాగ్వాదము జరుగుచుండెను. సంగ్రామోద్దేశ మేదియో తిరిగి మరియొకమారు సంస్కరింపబడెను. స్వల్ప రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము కొరకై సంగ్రామమున దిగి, ధనప్రాణ నష్టము సరకు సేయక ఆహవము కొనసాగింపుచున్న మూలనూత్ర మెన్నియని తర్కింపబడెను. బెల్లియము మొదలగు విదేశ రాష్ట్రీయుల విముక్తికై పోరాడుచూ, స్వదేశమందలి స్త్రీల సంధికార బంధురమున నుంచుట యేటి న్యాయమని పలువురు వాదించిరి. స్త్రీస్వాతంత్ర్యమున నునికిపడు ఆస్పిృతు మహాశయుడు గూడ సుముఖిత గనుపర్యెను. బొంబాయి బిషపుగారి వంటి ప్రముఖులు గొందరు స్త్రీలు యుద్ధ కర్తవ్యములలో సాయము చేసి, సంగ్రామ విజయమునకు తోడ్పడుచుండుటచే, స్వాతంత్ర్యప్రధాన మిక నాపుట సమంజసముగ గన్పట్టదని కొంత జాలిని గనుపర్యెరి. బొంబాయి బిషపుగారు భారతీయులను హెచ్చరించు చున్నారు. పార్లమెంటు సభలో నిట్టి స్వలపుబాహులను నిరాకరించిన దూరదర్శకులు లేకపోలేదు. స్త్రీలకు పౌరత్వాది సత్వముల ప్రసాదించుట సంగ్రామసేవపై నాధారపడి యున్నదనియు, స్త్రీలకు బాధ్యత దప్పనపుడు, హక్కులు ప్రసాదించక పోవుట ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వనియమములను భంగకారియనియు, ప్రముఖులనేకులు కామన్సు సభలో గంభీరముగ బలికి, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యవ్యతిరేకవాదుల యాక్షేపణలు సారవిహీనమయినవని సువ్యక్తపరచిరి. కామన్సు సభయంతయు స్త్రీ స్వాతంత్ర్య సమస్యకు ఆనుకూలత గనుపర్యెను. వ్యతిరేకముగ నేయాక్షేపణల జాపినను, విశ్వసించెడి తరుణము చాటి పోయినది.

అట్టి సందిగ్ధతరుణమున సర్ ప్రెజ్డింట్ బానుబరీయను పార్లమెంటుసభ్యుడు లేచెను. స్త్రీస్వాతంత్ర్యము సఫలమయినచో సామ్రాజ్యమునకు ముప్పు గలుగునని ఈయన యభిప్రాయము. సమ

యమునకు దగినటుల యీతనికి జైవ మొక ప్రబల కారణము జూపెను. 30 కోట్ల భారతీయులు, స్త్రీలకు నియోజనాధికారము లభించినచో, ఎటుల రోమావేశపూరితు లగుదురో గ్రహించిరా యని తోడిసభ్యుల బ్రశ్నించెను. ప్రాగ్దేశీయులు స్త్రీలను అలసభావముతో జూచెదరు. అట్టి దృక్పథముగల ముప్పుదికోట్ల ప్రజలు, స్త్రీలు తమపై రాజ్యము చేయుచున్నారని తెలిసిన సామ్రాజ్యముపై నిక గౌరవముజూపెదరా? ఆంగ్లేయుల పలుకుబడిని నాశనము గావించి సామ్రాజ్యవిలయమునకు దారి జూపునట్టి స్త్రీస్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించి ఆంగ్లేయుల ప్రతిభను మంటగలిపెదరా యని, కరుణారస ముట్టిపడ బానుబరీగారు పన్యసించిరి. పాపము వీరి కారణములు ఉత్సాహరోషములను కలిగించుటకు బదులు, నవ్వును గలిగించినవి. కలనలు గ్రెగ్గు అనునాతడు విష్టోరియా రాణి స్త్రీ గదా. ఆమె ప్రభుత్వమున భారతీయులు సంతృప్తిగాంచి యుండలేదా యని ప్రశ్నింపగ, ఆమె స్వతంత్రముగ రాజ్యము చేయులేదనియు, పురుషులగు మంత్రుల సలహా నాధారము జేసికొని పరిపాలనము జరిపినదనియు, బానుబరీగారు తరువు వైసగిరి. అందుపై లాన్సు రాబర్టు సెరిలుగారు పన్యసించుచు, హిందూదేశమున నైనికుల తిరుగుబాటుజరిగి దేశము అల్లకల్లోలముగ నున్నతరుణమున, మంత్రులు వలదని వారించినను లక్ష్యపెట్టక విష్టోరియా రాణి గారు స్వతంత్రులై, సుప్రసిద్ధమగు సందేశ ప్రకటనమును ప్రచురించి తిరిగి దేశములో శాంతి నెలకొల్పగలిగి సత్పరిపాలన జేసినందుచే, ఆమెను ముప్పుదికోట్ల భారతీయులు శ్రేష్ఠమాత యని పిలుచుచు గౌరవ భావమును జూపిరని నెలవిచ్చిరి. అంతటితో బానుబరీగారు నిరుత్తరుడాయెను. పాపము ఈయనకు, హిందూదేశచరిత్రలో స్త్రీలు రాజ్యాధికారము వహించి రని తెలియదు. అహల్యాబాయి, రాణీ బాంసీ, రుద్రమదేవి మొదలగు స్త్రీచక్రవర్తినుల పరిపాలనాసామర్థ్యమును నాయకురాలు మొదలగు శూరవనితల ప్రతాపమును భారతదేశ చరిత్రకు నన్నె చెప్పినవి. ఇప్పుడు హిందూదేశ రాజకీయాందోళనమున సగ్రహణము వహించిన ఆనిచిసెంటుగారు నారీరత్న మేగదా! ఆమె నాయకత్వముపై భారతీయులు గినుకబూనిరా?

తుట్టతుడకు స్త్రీ స్వాతంత్ర్య శాసనమునకు 388 మంది అనుకూలముగను, 55 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతులనిచ్చిరి. బానుబరీగారి ప్రసంగము హాస్యప్రసంగముగ మారెను. యుక్తాయుక్తముల గుర్రెటుగక, భారతదేశమును తమ అక్కరలకుపయోగించుకొని, భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును ప్రేమింపదనియు, నిరంకుశమునే ప్రేమించుననియు చెలిపెడివారల మాటల విశ్వసించువా రుండబోరని తేటతెల్ల మగుచున్నది.

విద్యాధికులు—ప్రజాసామాన్యము.

వీరల లాభనష్టములు వేర్వేరని నుడువుట ఆంగ్ల హైందవులకు ఆచారమయినది. మదరాసు మొయిలుపత్రిక ఇట్టి పనిని తిరిగి ప్రారంభించినది. ఎటులయినను ప్రజలలో భేదభావమును కలిగించుటయే యీ పత్రికోద్దేశ మనుట స్పష్టము. “మన ప్రధానమయిన కార్యము ప్రజాసామాన్యము యొక్క క్షితిని బాగుజేయుట యైయున్నది. విద్యాధికుల ద్వారా ప్రజాసామాన్యము తమ కష్టముల నివారించుకొనుటకు ప్రయత్నించినచో, తమకు తెలియని తీవ్రాందోళనములను వీరు గూడ బలపరచెదరు. వీరి కష్టముల నివారించుటకు బూర్వము తమ యాందోళనములో బాల్గొనవలయునని

విద్యాధికులు వీరిని బలవంతపెట్టెదరు. కావున జనసామాన్యము తమ కష్టములు నివారణ యగుటకు విద్యాధికులే శరణ్యమని తలచునటుల దొర తనమువారు గావించగూడ"దని మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మెయిలుపత్రిక జనసామాన్యముపై నిట్టి నిర్ణేతుక జాయమాన కటాక్షపీఠికముల ప్రసరింపజేయుట కిప్పు డెట్టి యవసరము కలిగెనో? ప్రజాసామాన్యమునకును విద్యాధికులకును తీవ్రవిభేదములున్నప్పుడు, విద్యాధికులనే ప్రజాసామాన్య మెందుకు విశ్వసించుచున్నదో మెయిలుపత్రిక యూహించినదా? ప్రజాసామాన్యమునకు వ్యతిరేక మగు నాందోళనమును విద్యాధికు లేమి గావించుచున్నారు? నిర్బంధించిత ప్రారంభ విద్యను గోరుట ప్రజాసామాన్యమునకు లాభదాయకమా, నష్టదాయకమా? దీనిని అధికారవర్గపువా లేల త్రోసివైచిరి? ఇలాశయముల వృద్ధిగావించవలయుననియు, యక్రమపు నీటితీరువలన తీసివేయవలయుననియు, ప్రజలకు పై నికశిక్ష గరువవలయుననియు, పంచాయతీసభల నెలకొల్పవలయుననియు, దేశ భాషలలో విద్యగరువవలయుననియు, న్యాయశాఖను రాజ్యాంగ శాఖనుండి విడదీయవలయుననియు, త్రాగుడు తగ్గింపవలయు ననియు, రాజకీయ సభలు నిరంతరము ప్రభుత్వమువారిని గోరుచుండుట ప్రజాసామాన్యలాభముకొరకు గాదేమో, వైవముఖము జూచి మెయిలుపత్రిక చెప్పగలదా? ఇంతవరకును జరుపుచున్న రాజకీయాందోళనములో ప్రజలకు నష్టదాయకమును విద్యాధికులకు లాభకరము నయిన తీర్మానమును దీసి చూపింప మెయిలుపత్రికను గోరుచున్నారము. చిన్నతనము నుండియు జనసామాన్యమున బుట్టి పెరిగి, విద్యనేర్చిన దోషపు మాత్రమున, ప్రజాభిమానము చల్లారునా? ప్రస్తుత విద్యావిధానముచే జాతీయ సౌష్ఠ్యము తగినంతగ గలుగుట లేదని యంగీకరించినను, విద్యాధికులలో ఆంగ్లభాషావ్యామోహము వలన విజాతీయ భావములు కొంతవరకు బ్రవేశించినవని యంగీకరించినను, తోడినోడరుల కష్టనిష్ఠరముల గనుకనుటకు దేశీయులకన్న విదేశీయులగు ఆంగ్లేయుల కెక్కుడు జ్ఞానము కలదనుటకన్న ప్రవర్తన మెక్కియునులేదు. విద్యాధికులే రాజభక్తి పట్టుగొమ్ములు. వీరిమూలముననే ప్రజలు సంతృప్తులయియున్నారు. విద్యాధికు తెల్లయాందోళనముజరిపినను ప్రభుభక్తిప్రారతిమై యుండును. ప్రభుత్వ విధాన సంస్కరణమే వారు గోరుచుండురు గాని ప్రభుత్వ వివాదమును విద్యాధికు లెవరును వాంఛింపరు. అరాజ మొక వంకను, నిరంకుశము వేరొకవంకను ప్రజలకుండజేయగలుగు సామర్థ్యము విద్యాధికులపై నున్నది. అట్టి విద్యాధికులను తూలనాడు ఆంగ్లేయైందవ పత్రికలు, వారి హలుకుబడిని తొలగించుట వలన గలుగు ననర్థములను యోచించుట లేదు. ప్రభుత్వ సహాయకార్యదర్శిగ నుండిన ఛాన్సెలర్ రాబర్టు గారు పన్యసించుచు, "విద్యాధికులలోని రాజభక్తి సహేతుకమైనది. విషయగ్రహణముపై నాధారపడి యున్నది. అప్పుడప్పుడు శాగుగ వ్యక్తికరింపబడక పోయినను, అది సుస్థిరమైనది. బ్రిటీషు పరిపాలనములోని లాభములను వీరు గుర్తించిరి. సామ్రాజ్యములో ప్రజాశయములు ఎప్పుటికైనను సఫలములగునని వీరికి యాశగల"దని నుడివి యుండిరి. ఏదేశములో నయినను విద్యాధికులు జనసామాన్యమునకు నాయకులుగ నుండకతప్పరు. హిందూదేశమునందు మాత్రమే గాక, యూరప్టి నాగరిక ప్రపంచమునందు సర్వసామాన్యము

యున్నదనుట స్పష్టము. బ్రెస్సుగా రిటుల వ్రాసిరి. "అన్నిజాతులలోను చికాగోలోనే గాక, లివర్ పూలు, లయన్స్, లీప్సిగ్ మొదలగు నన్ని పత్తనములలోను సమృత్తుల నిచ్చువా రనేకు లజ్ఞానదేశలో నుండుటచే వారిని నిమర లేపి, బోధించి, లాలించి ప్రాటునిచ్చుటకు బుజ్జించుట విద్యాధికుల ధర్మమగుచున్నది." కావున జనసామాన్యమునకును, విద్యాధికులకును విభేదము గల్పించుటచే, మోసపోక, ప్రజల తరుణమున తమ యైకమత్యమును విడనాడక, తమ వాంఛలు సఫలమగుటకు సక్రమముగ ప్రయత్నించుట ముఖ్యధర్మము. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వము కారవసీయులు రాపుబహద్రు బహ్యుర సింహేశ్వరశర్మగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ సంఘసభికులుగ నుండ నిశ్చయించిారు. వీరు ప్రజాహితేజవనమునకై పాటుపడుచున్న వారిలో తేరెన్నిక గన్నవారు. మదరాసు శాసననిర్మాణ సభలో సభ్యులుగనుండి తమ విధ్యుక్తమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వర్తించుటచే, వీరు సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభలో ప్రజాప్రతినిధులచే సభ్యులుగ నెన్నికొనబడిరి. సామ్రాజ్యసభయందుగూడ ప్రముఖత వహించిారు. విద్యావియషములందు వీరికి కడుశ్రద్ధ గలను. ఉపాధ్యాయపదవిని గూడ నిర్వహించి యుండిరి. వీరు విశ్వవిద్యాలయమున సభ్యులగుట వారికన్న విశ్వవిద్యాలయమునకే కారవమధికము. అందుచే వీరి నేకగ్రీవముగ నెన్నికొనుట సమంజసమని సూచించుచున్నారము. ఇది గాక, ఆంధ్రులలో స్వల్పసంఖ్యాకులు మాత్రము సినేటులో సభ్యులుగ నున్నారు. ఆంధ్రుల కష్టనిష్ఠరముల గూర్చి తెల్పుటకును ఆంధ్రభాషకు తగు ప్రోత్సాహము గలిగించుటకును సినేటు సభ శ్రద్ధ వహించుట లేదు. ఇందుకు ఆంధ్రులు సినేటు సభలో పాల్గొనకపోవుటయే కారణము. బి. ఏ. పరీక్షకు దక్షిణదేశమున పరీక్షాప్రదేశములు నేర్పరచి, తెలుగు దేశమున నేర్పరపక బోవుటను గమనించిన, ఆంధ్రదేశమును గూర్చి సినేటుసభ తగిన శ్రద్ధ జూపుట లేదని వ్యక్తమగుచున్నది. శర్మగారు ఆంధ్రమహాజన సభాధ్యక్షులు. దేశభాషాభిమాని. అందుచే వీరి నియామకము దేశభాషల యుజ్జేజమునకును, ఆంధ్రుల విద్యాభివృద్ధికిని గూడ తోడ్పడు ననుటకు సందియము లేదు. న్యాయవాదులగుటచే యవసరమగు చట్టముల స్వేచ్ఛుచుటకు గూడ వీరు సాయపడుదురు. ఆంధ్రులలో ననేకులు సమృత్తుల నిచ్చునధికారము కలిగియుండియు, నియమముల ననుసరించి దిక్కుడు కా లేదని తెలియుచున్నది. అట్టివారు నెటనే మేల్కొని తమ హక్కును సద్వినియోగము జేయుట యవసరము. శర్మగారిని చెన్నరాష్ట్రీయు తెల్లరును ఏకగ్రీవముగ నెన్నికొనెదరు గాక యని కోరుచున్నారము. హిందూ సభ. దేశభిక్షనము హిందూ సభ దేశీయమహాజన సభా సభ్యులును, మహమ్మదీయ సంఘసభ్యులును కలసి, ప్రజలక వ్యవస్థగూర్చి యోచించెదరు. వీరి దృఢనిశ్చయముచే దేశపు భావ్యభివృద్ధి యాధారపడి ఉండును. ప్రజలయూత్సాహరవమునకు భంగముగాని విధానమును వీరవలంబించెదరని విశ్వసించుచున్నారము. శాశ్వతగల నాయకుల తీర్మానము ప్రజలనుసరించెదరనుటకు సందియములేదు. సాయుక్తరాష్ట్రీయులలో 13 మంది సభ్యులలో 11 మరు

బొంబాయికి వెడలుచున్నారనిన, ఆ రాష్ట్రీ నాయకుల దేశభిమానము, పట్టుదల వెల్లడియగుచున్నది. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు హిందూయునకు తాము విముఖులు గామని బహిరంగముగ చెలిపియున్నారు. బొంబాయికి వెడలమని చెలిపియు, బెనర్జీగారు బయలుదేరినారు బెనర్జీగారి విషయ సమయమున వెలుపలనుండక, ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి యాలోచించుటకు సంసిద్ధులై, విరోధుల సంతసమునకు తా ప్రతిపక్షకుండుట సమంజసముగ నున్నది. ఈ సభాతీర్మాన ఫలితమునకయి నెదురుజూచుచున్నారము. ప్రారంభ విద్య. ఇటీవల మదరాసు మ్యూనిసిపలు చట్టమును తయారుచేయుటకు గూడిన సభలో, మ్యూనిసిపలు సభలవారి కిష్టమున్నచో నిర్బంధముగ ప్రారంభించిత విద్యను ప్రజలకు గలపుటకు అవకాశముల నీయ నిశ్చయించినారని తెలియుచున్నది. మ్యూనిసిపలు సభలకు, విద్యను ప్రజలకు ప్రసాదించుట కవసరమగు పన్నుల విధించుటకుగూడ, నధికారమీయ నిశ్చయించిరట! ఈవిధమున చట్టము ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకరింపబడినచో, ప్రజల కెక్కుడు లాభము గలుగునుటకు సందియము లేదు. ఈమాన్యము ననుసరించి బొంబయి శాసననిర్మాణ సభలోగూడ కొంత తీర్మానము పతేలుగారిచే నుపపాదింపబడినది. పతేలుగారి బిల్లును విమర్శించుటకు ప్రత్యేకసంఘము ఏర్పాటు గావించబడినది. ఉద్యోగులు, తదితర శాసననిర్మాణసభ్యులు, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు యీచట్టపు మూలనూత్రము నామోదించిరి. స్థానికసభలకైనను నిర్ణయధికార మొసగి ఉచిత ప్రారంభ విద్యను దేశమున నెలకొల్పి ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహింతురు. అపోహలు. నిడదవోలు పేంకటరావుగారు ఆంధ్ర పత్రికాధిపతుల కొక బహిరంగ లేఖను ఆంధ్రప్రకాశికలో వ్రాసియుండిరి. అందులో తామొక లేఖను ఆంధ్రపత్రికకు బంపితిమనియు, అది ప్రచురింపబడలేదనియు, అందుపై విమర్శనముమాత్రము ప్రచురింపబడినదనియు, ఆంధ్రపత్రిక పక్షపాతము జూపుచున్నదను మొదలుగాగల విషయముల వ్రాసియుండిరి. నిడదవోలు పేంకటరావుగారు పంపినా మని తెలుపు లేఖ మాకు చేరలేదు. నిడదవోలు, ఏలూరు వివాదముగూర్చి ప్రచురణార్హమైన వాదప్రతివాదములను స్థల మున్నంతవరకు ప్రచురింపుచునే యున్నారము. ఇది పత్రికాపాతకులకు వెంకట్రావుగారికి విదితమై యున్నది. ఇందు విషయమయి మే మెవడుము బూస లేదనియు, పేంకటరావుగారి యూహ యాధారరహిత మయినదనియు చెలుపుచున్నాము. హిందూ దేశమునండి కలకడేశములకేగువా రింకను గణపాతీ చిట్లుగాని, మరయే నమ్మక ప్రత్యేములుగాని లేకయే కొన్ని కేవులలో నిగుచున్నారని తెలియుచున్నది. 1917 వ సం॥ మార్చి 22 వ తేదీ నాటి హిందూదేశ సంరక్షకపు రహదారిచిట్టకొనలేదని దొరతనమువారి 1908 వ నిబంధనములమున తెలియజేయబడిన తొలితవారలతప్ప తక్కినవా రెవ్వరైన గణపాతీచిట్టు లేకయే ప్రయాణమును చేయు నెడల హిందూదేశ సంరక్షకపు రహదారి చిట్టకొననము ననుసరించివారిపై కఠినమగు చిట్ట వీడికొనబడునని భారతీయులందరికిని దొరతనమువారు తెలియజేయుచున్నారు. గణపాతీ చిట్టకొరకు దుర్భాస్తులను జిల్లా ఉద్యోగస్థులకడ కంపనలయను. ఇటుల గణపాతీ చిట్టకు బాంధవమంచనే కలహపోవువారుగాని ఇతర ప్రజాపక్షములుగాని చాల ఆలస్యముగ ప్రయాణము చేయవలసినవా రగుదురు.

స్థానిక వార్తలు

తపాల:— ఇండ్లందు జేశమునకు పంపబడు ఉత్తరములు వచ్చెరాలు చెన్నపురినుండి రాబోవు మంగళవారము నాడు పంపబడునని తెలియుచున్నది.

అనిబిసెంటు నిధి:— 25 26 తేదీలను చేరినసామ్య వివరము- 25 వ తేదీ మొత్తము రూ 279-2-5, 26 వ తేదీ మొత్తము 840-13-6, 24 వ తేదీ ప్రకటనము 28839-9-6, మొత్తము 29459-9-5.

ఉపన్యాసము:— రాజపురము వున్నానసామ్య కోవెలపీఠ నెం 41 రు ఇంటియును. ఈ నెల 29-వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు పి. కుండరూర్తి నెట్టిగారు 'ఆర్యోగ్యము'ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

జ. సుబ్రహ్మణ్యము అయ్యగారి స్మారికపు నిధి:— ఈ నిధి జూలై 21-వ తేదీనాటికి రూ 7515-6-0 లు విరాళము లొసగబడినది. ఈ మొత్తమున రూ 5698-6-0 లు జమ కావడి ఇండియన్ బ్యాంక్ కి పంపడ మయినది.

అనిబిసెంటునిధి, గానసభ:— ప్రహృత్ శేలము డి. కొరస్సామి అయ్యగారు శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఘోషలు మందిరమున గానముగావించెదరు. టిక్కెట్లు చూపువా రే లోనికి బంపబడుదురు. లాభములు అనిబిసెంటుమ్యగానిధికి యివ్వబడును.

చెన్నపురి కమ్యూనిస్టులు క్లబు:— ఈ క్లబు నుండి దొరతనము వారి కమ్యూనిస్టులు తెచ్చినకల పతీతుకు బంపబడిన 15 గురు విద్యార్థులలోను 11గురు గృహస్థులైనవి క్లబు కాన్వలర్షిగాను తెలుపుచున్నాడు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— సెమిసర్వ యంతోక సభ్యత్వ మీ సంవత్సరమున భాగించును. తత్సభ్యత్వమునకు తాము ప్రయత్నించుచున్నామని మా. వి. ఎన్. శర్మగారు వ్రాయుచున్నాడు.

మహమ్మదీయ యువజన సంఘము:— ఈ సంఘము మొక్క సంవత్సరమును ఈ నెల 29-వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు మాంటుకోర్డ్ లోనున్న మహమ్మదీయ ప్రెమియంగు పాఠశాలయందు మీర్ జుమ్లన్ (బారిష్టరు) గారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపుచును.

నవల గ్రంథకర్తగారు:— సి.ఎం. నెట్టియారు గారు తాము వ్రాయు నవలగ్రంథములకు వచ్చు ధనములో సగము యధ్యక్షములకు నిచ్చెననని చెన్నపురి గవర్నరు గారికి తెలియజేసెను. గ్రంథకర్తగారి నవలలు సుప్రసిద్ధములు. వీరు రచించిన నవలలలో జ్ఞానకంటి, కుంచవతి, చంద్రశేఖరి, అనవని మిక్కిలి భ్యాసినవనినది.

సుగుణ విలాస సభ:— ఈ సభ వర్ధంతి సమాజేశము ఈ నెల 28 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు జరుగును. మా. న్యాయమూర్తి జే. పాన్. బాకు వెలుగారధ్యక్షత వహించెను. ఎన్. సత్యమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ఉపన్యసించెదరు. పిచ్చుటవాంగ్లమున ప్రదర్శనము జరుగును. ఈ నెల 29 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు సభవారు బిల్వోరియాపుర మందిరమున రావుసామెలు సంబంధం మొదల్యారుగారి "క్షిప్రశాప" వను నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ప్రధాన మంత్రి లాయకు జాగిగారికి తంత్రీ వార్త:— చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభవారు లాయకు జాగిగారి కింబల తంత్రీవార్త పంపిరి. "మాంతుగు గారిని ఇండియా మంత్రిగా నియమించి నందులకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు చాల సంకెంపించి మీకు కంఠము లొసగుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఇండియా దేశమునందున్న కోదనీయ స్థితియందీ ఏర్పాటు చాల సమయావకాల మైనది. మీ పరిపాలనమున చాల నభివృద్ధి కలుగగలదనియును ఇండియా సంస్కరణముల పట్ల మీరు రాజనీతిజ్ఞులను చూసి చనిచేసెద రనియును సంఘమువారు విశ్వసించు చున్నారు.

భారతసాంఘిక ప్రజాపరిపాలనా సంఘము:— ఈ నెల 26 వ తేదీ సాయంకాలము ఆండ్రునక్ మందిరమున రావుబహుద్దూర్ జి. వెంకటరామయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఎన్. సోమసుందరము పిళ్లగారు 'సాంఘిక ప్రజా పరిపాలన'ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. మనకు యిట్టి పరిపాలనాశక్తి లేదనియు, సాంఘిక విషయములను మనలో మనము పరిష్కరించుకొనకపోయినచో చాల ముప్పు వాటిల్లుననియు, మత వైషమ్యమునువిడిచిపెట్టి సంఘవాదములయందు ప్రజా ప్రభుత్వము నేర్పజుటకు చాల శ్రేయమనియు సభాధ్యక్షులు, ఉపన్యాసకులును అభిప్రాయపడిరి.

వైద్యశాలానాక, నిర్బంధావాసములు:— చెన్నపురి వైద్యశాలా నాకకు ధనసహాయము చేయుటకు నేలములో సభచేయవలెనని గవర్నరుగారు మోచించినందున కలెక్టరుగారు సభచేసిరి. నిర్బంధవాస కిత్తులనల నేలముప్రజలకు చాలయనస్థాపము కలిగియుండుటచే ప్రముఖులెవ్వరును సభకుపోలేదు. కొద్దమంది (అనగా ప్రభుత్వోద్యోగులు) మాత్రము చేరి జిల్లాజడ్జి జిల్లాస్పెగారిని అగ్రానాథిపతిగ నేర్పించిరి. వైద్యశాలానాకకు ధనసహాయము కావలెననివదిలించి నిర్బంధావాసములకరమున ప్రముఖులు సభకు రావైనిగాని వైద్యశాలానాక ప్రయోజనము మంచిదిగాన వారందరూ వచ్చియుండవలసినదని వెరసనలు అసిస్టెంటు కలెక్టరుడిచేయ. ప్రముఖులు రామికి కారణము తెలియదు గాన రాకుండుట సంతాపకరమని రివరెండు రాబర్న్సుగారు నుడిచిరి. వచ్చినవారు కొంతధన మొసంగ వాదనము చేసిరిని యొక విలేఖకుడు న్యాయుడియాట వ్రాసెను.

నేటి వాతావరణస్థితి:— ఉత్తర సర్కారు లందు వాయుగ్రామము కొద్దిగాతగ్గి, బొంబాయి తీరమునందు కొద్దిగా హెచ్చినది. ఇతరప్రదేశములందంతగా మారులేదు. అత్యల్ప వాయుభారముగల స్థానము బంగాళమునందు గలదు. వాయువులు సామాన్య స్థితి నున్నవి. రాజధానియందు వాయుస్థితి కొంచెము వృద్ధియైనది. బంగాళాఖాతమున కుత్తరమున వాయువుకొంచెము ప్రచండతదాల్చినది. ఈయుదమున నెల్లూరు, కల్లికోట, వెల్లూరు, పుదుకోటలయందు వాయువు నందు చలనములేదు. మధ్యనెల్లూరు ప్రదేశములందును, రాజధాని దక్షిణాంతమునందును తక్కువగనున్నది. ఉత్తర సర్కారులందును, దక్కనునందును పగటియుష్ణము తక్కువగను, ఇతర ప్రదేశములందు సాధారణముగను కొంచె మెక్కువగనైననున్నది. తూర్పు తీరమునందు రాత్రియుష్ణము సాధారణ స్థితికి తక్కువగనే గలదు. రాజధాని లోపల కొంచెమెక్కువగ గలదు. నెల్లూరు, చెన్నపురి, కడప, వెల్లూరు, తిరుచినాపల్లి, పుదుకోట, మధురల యందుష్ణము 95 నుండి 98 డిగ్రీలవఱకును గలదు. నాగపట్టనము నందు 99 1/2 డిగ్రీల కధికమగు యష్ణము గలదు. గుంటూరు, గూడలూరు, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, నేలమల లందు 90 నుండి 93 డిగ్రీల యష్ణముండినది. తక్కినచోట్ల 90 డిగ్రీలకు తక్కువ యష్ణము గలదు. ఉత్తర సర్కారులందును, దక్కనునందును, చెన్నపురి తీరమునందును వాయువునందాద్రోత అధికమైనది. రాజధాని దక్షిణ భాగమునందుతప్ప ఇతర ప్రదేశములందు మేఘములు గలవు. వచ్చు తీరమునందు క్షు మెక్కువ కాలేదు. సాధారణముగా నంతటను, మంచినీరు కురిసినది. అత్యధికమగు క్షుము చెన్నపురిలో కురిసెను.

న్యాయసానవార్తలు.

భ. ప్రము:— ప్యాంకికంపెలో నుద్యోగిగానున్న బ్యాంకక్ గారి మోటారుబండిని తప్పుదూర్మమున నడపినందుకు భాషనను మునుస్వామి అనువానికి 20 రూపాయలు జూర్యానా విధించబడెను.

ఇంటియందు జొరబడి దొంగతనము చేయుట:— శాకాశ్రమ భృత్యుల కాగ్రామమున మేనేజరుగనున్న గోపాలాచారిగారి ఇంట ఎన్.మారులో వట్టనగలు తాళము వింగునాటి ప్రదేశమందుటకు ఒకడు యత్నించుచుండ పొరుగున నివసించుచుండిన గొల్లబాలుడు చూచి వానిని వెంట దోమితుదకు పట్టుకొని పోలీసువారికి ఒప్పగించెను. వానికి నూడు మానుములకరనక్షత విధించబడెను.

శత్రుల వ్యర్థప్రయత్నములు

లండన్ జూలై 26:— పరాసు వార్తల్లు ప్రకటించుచున్నాడు.— గతరాత్రి జర్మనులు చాల భీతిలుచుండిరి. హార్టిజైజుకు తూర్పుగనున్న ప్రదేశమునుండి లాబోవెల్లికి దక్షిణముఖముగ నున్న ప్రదేశము వరకు 8 కిలోమీటరుల ప్రాంతమువరకు శత్రువులు గత సాయంతనమందు మొండితనముగ పారదొడంగిరి. శత్రువులు వెక్కువసంఖ్యాకములుగ వైద్యములను రణరంగమున కురిపించినను, ఘోరనష్టములకైన శంకించక పోరినప్పటికిన ఎట్టకేలకు ఎయిలి కు కు దక్షిణముగ నున్న మా మొదటి పంక్తులలో కొంతవరకు చొరబడగలిగిరి. హార్టిజైజు పాలముదగ్గరను, ఇంకొక కొంచెమదూరము దక్షిణముగ శత్రువులు మాటిమాటికి మామైగవియ, మా శత్రుస్థిజ్వాలలను బరపి నారిముట్టుడు లన్నిటిని ప్రతిహతము చేసితిమి. అతిదారుణముగ ముట్టడి సల్పి జర్మనులు అతిభయంకరము గమోపేనులోనున్న మాకథాటును ముట్టడించిరి. రాత్రంతయు పోరుజరుగుచునే యుండెను. కాని మా వైద్యములు నిరుపమానబలపరాక్రమములతో పోరుటచే శత్రువులు అంగుళ మైనను ముందుకేగలేకపోయిరి. ఆబరువెల్లికి ఉత్తరముగ జయవంతమగు ముట్టడిసల్పి జర్మను కందకములను మేమాక్రమించుకొంటిమి. ముందుకేగుచునేయుంటిమి. శత్రువులకు గొప్ప నష్టములను కలుగజేసితిమి. మ్యూసునదికి వామపార్శ్వమున ఇరు వైద్యములవారును ఖిరంగులతో పోరుచుండిరి.

పరాసు ప్రజలనుగాని కంపెనీలనుగాని, ఘర్షణనుగాని బ్రతికిప వర్తక సంఘములలో జేర్చుకొన వచ్చునా యను అంశము సామాజ్యమునందంతట విశేష కాలమునుండియు ముఖ్యముగ యుద్ధారంభా నంతరము నుడియు సామాజ్యమునందనేక సభలలో విచారించబడుచున్నది. అన్నిటికినీ వర్తించు సమాన నియమము లేదనియు లేనందున ఆ యా సంఘముల వారు తమ యనుకూలానుసారము ఇతరుల చేర్చుకొన నదియు మానునదియు తామే నిశ్చయించు కొనవచ్చును. వంగదేశ వర్తక, సంఘము వారి యధ్యక్షత కానుభవమును బట్టి ఈవర్తకసంఘములు కేవలము బ్రతిపంసంస్థాపనలగునె యుండుట మంచిదని వ్యక్తమయ్యెను. అందువలన బ్రటిషేతరులు సంఘమున సభ్యులు కాగూడదని వారియధ్యక్షముకారు. ఒక్క శత్రుదేశములవారు మాత్రమే యటులచేర గూడదని నియమింపబడెను. ఇతరులు సభ్యులే నిప్పటివలెనే ఎప్పుడును బడయవచ్చును. కాని అట్టిసభ్యుల నియమితకాలము మూడుగా నిశ్చయింపబడవలయును. వారిసభ్యులే నాపి నేయవలయు కాలము వచ్చినపు డటులజేయుటకు సభ్యులంగీకరింపవలయును, ఈ సూత్రముల నాచరణమునకు దెచ్చుటకు వర్తకసంఘ నిర్మాణము నిట్లు మార్చవలయును. (1) ప్రస్తుత శత్రుదేశీయులెన్నడును సభ్యులుగా జేర్చుకొనబడగూడదు. (2) సంఘమున జేరగోరు వారి యందరి యొక్క జాతీయతను పూర్తిగా పరిశోధించుటకు సంఘమువారి కధికారముగలదు. (3) ఇతరసభ్యుల సభ్యత్వము ముగియు కాలనియముల స్పష్టముగ నేర్పరుపవలయును. సంఘమువారి నియమములో మార్చవలయునని న్యాయవాదుల సలహాల ప్రకారము మార్చబడి సంఘసభ్యులకు పంచి పెట్టబడును.

చిల్కాస్థిమరునందు కుల్లిపోయిన వస్తువులను గ్రామములో కొనుచున్నందున ఎక్కువగా కంపుకొట్టుచున్నదనియు, యూనియనువారు దిట్లు పుచ్చుకొనలేదనియు ఇదివరకు ప్రకటించబడినవార్త అసత్యమనియు, కుళ్ళుబస్తా లనేకములు పాతిపేయబడినవనియు, వానిని ఉంచుకొనినవారిపై చార్జీ చేయబడినదనియు యూనియను ప్రెర్మగుగారు వ్రాయుచున్నాడు.

మొన్నటిదినము అయ్యప్పనను పోష్టలుగన్నరు మంజేరి నుండి వ్రాచి తపాలాఫీసులకు తపాలాకట్టను మోసికొని పోవుమండ మంజేరికి రెండుమైళ్ళ దూరములో సుకమోస్తా దొంగ వానినిగట్టి మూర్ఖపోవునటుల కొట్టి తపాలాకట్టనెత్తుక పోయి అందు పేయి రూపాయల విలువగల ఇన్సూర్యుర చేయబడినబంగీలును, రూ 5 ల విలువగల తపాలాఫీట్లు నుండెను. ఆసంగత్తిమంజేరి పోలీసునివారి కచటి బాటసారులు చెప్పిరి. పోలీసు వారయ్యప్పను అసుప్రతికి గొంపోయిరి. దొంగపట్టువడియెను. బంగీలలో కొన్నిటియందు వెండిస్తువు లుండెను. కాని అన్నియు తిరిగి పట్టువడియెను. మలబారు కాఖ పోష్టలు నూపరింపెండెం టీ సందర్భముననే మంజేరికి పోయెను.

వృత్తాంతములు

బిగ్గేడియరు జనరలు జే. యే. ట్యానరు గారు గణపంగు మాతులైరి.

సర్ శంకరనాయకు గారు జూలై 21 వ తేదీ సిల్హాకు మరల బోయెదరు.

మా|| సర్ విలియము విన్ సెంటు గారు: — వీరు సిల్హా నుండి కలకత్తాకు బోవుటకు సిల్హానుండి యీ నెల 21-వ తేదీని బయలుదేరిరి.

ఇండియా దొరతనము: — హిందూదేశపు దొరతనము వారి కచేరీలు ఈ సంవత్సరము నవంబరు 1-వ తేదీనండిన ఢిల్లీ నగరమునకు వచ్చును.

పంజాబు శాసనసభయొక్క రాజ్యపు సమావేశము సిల్హాలో గాక లాహోరుననే జరుపబడును. సిల్హాలో జరిగించిన సెక్కును వ్యయముగ నని ఇటుల నియమించబడెను.

ఆకాశరామన్న ఉత్తములు: — తమకు కొన్ని రూపాయల నివ్వవీ అయ్యెను కలుగ జేతుమని; ఆరాజులచే వ్రాయబడిన సంతకములు లేని ఉత్తములు కలకత్తా పురవాసులలో కొందరుకు ఈనెల 26 వ తేదీని అందినవి. సామ్యముగ శరవారు చెల్లవలయునని యీ లేఖలయందు వ్రాయబడెను.

మాధ్యమిక పాఠశాలలో దేశభావనుభోధక భావ గానుంచిన బాగుండునా లేక ఎప్పటికీ తి నాండ్లయమునే యుంచిన బాగుండునా అను సంగతిని విచారించుటకు హిందూదేశ దొరతనమువారు ఒకచిన్న అధికార సమావేశము నాహ్వానించిరి. సభ ఆగస్టునెల రెండవ పక్షమున జరుగునని తెలియుచున్నది.

సెంట్రలు ఇంజనీరులు ఇండియన్ రిలీఫ్ ఫండు వారి నిధి ఆరంభము నుండియు జూను 30-వ తేదీనాటి కయిక మొత్తము రూ 1,25,74,000 లు ఆ మొత్తము మీద వసూలైన వడ్డీ మొత్తము రూ 6,30,003 లు. వారి రాబడి మొత్తము రూ 1,85,06,020 లు. వైతేడికయిన వ్యయము మొత్తము రూ 70,53,000 లు.

బాలికాపహరణము: — కూమారు నగరమున బజారు వీధి నాడుకొనుచుండిన 6 సం||లు యీడుగుల యొక వ్రాంతన బాలికను పక్కనాడు గోసు అను సొక వంగదేశీయుడు, గత మెయి నెల 20 వ తేదీని తన యింటి కెక్కుకొనిపోయి అక్రమముగ రప్పించెను. కోయంబుత్తూరు సెక్సన్స్ కోర్టువారి కేసును విచారించి, ముద్దయి దోషియని యె చి, ఆతనికి 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్షను విధించిరి.

మిక్కిలి తీవ్రముగ జ్వరముచే పీడింపబడుచుండిన మా|| వి. ఎస్. శ్రీనివాస శాస్త్రి గారు దీక్షదస్సు మంచి యారోగ్యస్థితికి వచ్చుచున్నారు. శాతీయ సంఘ సమావేశము నకు వారు బొంబాయికి వెళ్లజాలరు. పండిత మదనమోహన మోళవ్యగారును, మోతీలాల్ న్యాయగారును నిష్కటిదినము బొంబాయికి పోయిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు నేటిదినమున బొంబాయికి బయలుదేరిరి.

కుంభమేళోత్సవము: — మధ్యపగల దొరతనము వారిటుల ప్రకటించుచున్నారు. కుంభమేళోత్సవాధ్యక్షమునోపు తీర్థయాత్రకుల ప్రయాణసౌకర్యముల నిమిత్తము ప్రత్యేకపు రైలులుబండ్ల నడపించుటకుగాని విశేషముగ తీర్థయాత్రకులు ప్రయాణము చేయుటకు సౌకర్యము చేయుటగాని కాకుండా బాగుచాలమిచే జరుగజేరదని ఈ ప్రభుత్వము యొక్క వారు తెలియజేయుచున్నారు గనుక తీర్థయాత్రకులు ప్రయాణముల మానుకొనవలసిన దని హెచ్చరింపబడుచున్నారు.

1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల నుండియు మోహనండుల ముట్టడించుట వలన వారు దొరతనము వారిప్రకారము సంధిజేసికొన సులభపడవలసినవారైరి. ఆముట్ట డిటుల పరిణమించు తెంతయు సంతోషకరము. సంధిమరణములలో సొకదాని ప్రకారము మోహనండులు ముట్టడి ప్రాంతమును సురక్షితముగ నంచుట కియ్యకొనిరి. అందువలన నీముట్టడి కావశ్యకము జేసిన మోహనండుల నీటిబాహ్య ప్రాంతములు తుడముట్టలవని సమర్థించుచున్నది.

యావద్భారత శాతీయ సభాసంఘము: — మధ్య పగల జాలయొక్క శాతీయ సభాసంఘసభ్యులు 16 గురులో పదు సొకండుగురు మాత్రమే బొంబాయినభకు బోవుచురు. (1) పండితమదనమోహనమోళవ్యగారు (2) పండిత మోతీలాల్ నెహ్రుగారు (3) డాక్టరు తేజబహద్రు శాస్త్రి (4) సి. హెచ్. చింతామణిగారు (5) పండిత గోకర్ణనాథమిత్రగారు (6) మీర్జా సామి యల్లాజేగుగారు (7) మున్షీనారాయణ ప్రసాదుఅస్థానగారు (8) మున్షీ ఈశ్వర శంకరుగారు (9) రాయ్ కృష్ణజిగారు (10) పండిత హిల్లనాథ కుంభాగారు (11) సండిన రావుగారు.

ఈ క్రిందవదహరించిన నక్షత్రపాదములయందు జన్మించిన శిశువులకు జన్మనామములను నిర్ణయింపవలెనను సమస్యను హైదరాబాదునుండి ఎస్. రంగయ్యనాయకుగారు పంపుచున్నారు.

రోహిణి	౪	పాదం	పు	మా	౩-౪	పా.	జ-త
మృగ	౨	,,	వో	అనా	౩	,,	న
ఆర్ద్ర	౩	,,	జ	శ్రేష్ఠ	౧-౩	,,	నో-యి
ఆశ్లేష	౨-౩	,,	దు-డె	మూల	౧	,,	యె
పుష్య	౨-౩-౪	,,	ట-టి-టు	పు-షా	౪	,,	ఫ
ఉత్తర	౧-౨	,,	పె-హో	ఉ-భా	౩-౪	,,	ము-భ

వీనికి శ్రీ-పురుష వాచకముగా పేర్లు కుదురుట లేదని చెప్పెదలేని యోయొకవస్తువు పేరైనను చెప్పకచ్చును. ఆదియొద్దుదగ్గమే యనిన పూర్వము ఆ-క-క-హ-డ చక్రపేర్పడినప్పుడు ఇంతటి కొద్దివిషయము పూర్వము యోచించకపోయి యుండురా? జ్యోతిష్కులు దీనికి సమాధానము నిచ్చుటకు ప్రార్థితులు.

బొంబాయి శాసనసభ: — నిష్కటిదినమున పూనాలో సమావేశమయిన బొంబాయి శాసనసభయందు మానవీయులగు కర్మగుగారు బొంబాయి డిప్యూటీ మ్యున్సిపలుఅవును, లోకలు బోధకత్వము ఇంకనుసరణ చేయవలసిన దనిరి. ఈ చట్టము మ్యున్సిపలు, లోకలు బోధకుల ఎన్నికలను మరింత పరిశుభ్రముగ జేయునదేలంపబడెను. ఈసభలో జరిగిన వివాదములలో ముఖ్యమైనది బొంబాయి పురపాలకసంఘములకు ప్రాథమికవిద్యను నిర్వహించు గావించుట కధికారమొసగుట. ప్రాథమికవిద్యను నిర్వహించుటకు హిందూదేశమున నిదయే ప్రథమముగాన దీనినుచరించిన విన్మిండ్లను ప్రభువుగారి పేరు ఆంద్రప్రదేశ్ ముగ హిందూదేశమున నిలువగలదని పేటెలుగారు చెప్పిరి. ఏదైనపురపాలకసంఘ మట్టినియచును ప్రకారము నడచుకొనుటకు చాల వీరస్థితిలోనున్నదానికి కొంత ద్రవ్యసహాయమును చేయదగునని వారు చెప్పిరి. అధికార సభ్యులందఱును పేటెలుగారి ప్రియు అత్యుత్సాహముతో వాదించిరి. ప్రియు గూర్చి వివాదము జరుగుచుండగా ఆదినమునకు సభ చాలింపబడెను.

బొంబాయి శాసనసభాసభ.

పూనా, జూలై 26: — బొంబాయి శాసనసభాసభ మరల నేడు సమావేశమైరి. వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగా రధ్యక్షత వహించిరి. పురపాలక సంఘములయందు పాఠశాలయందు నిర్వహక ప్రాథమిక విద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు మొదటపారి మా|| వి. జె. ప్యేటలుగారు ప్రవేశపెట్టిరి. దీనిని విమర్శించుటకు ప్రత్యేక సభ సొకదానిని నియమించిరి. ఈ పన్యాసకు లందరును మొత్తము మీద ఈ శాసనము యొక్క ముఖ్య శిప్రాయమును ఆహేదించిరి. న్యాయశాస్త్ర విరుద్ధముగానుండగ కొత్తయనుబంధము సొకదానిని ఈచట్టమునకు చేర్చబడి నందున అధికారసభ్యు లనేకమంది ఆంగీకరించలేదు. కొంత మంది పూర్వపక్షము జేసిరి. తమ సానుభూతిని బాపుచు అధ్యక్షులు చర్యను ముగించిరి. నేను రాజధాని కధ్యక్షుడ నగుటచే యుద్ధనయమున ఆర్థికసహాయమునకు ఆటంకము కలుగుట నాకు చాల సంతకటముగ నున్నది. యుద్ధానంతరమున ఈ నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యను గురించి నివాసముగ యోచించి పనిచేయవలసి యున్నది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారే గాక ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ దీనిని గురించి కర్తవ్యం జరయవలెను. మన పిల్లలందరిని విద్యాధికులుగా గావించినచో ప్రజాశిప్రాయము చాల భీమంతముగ నుండును. ఇట్లుగానిచో ప్రభుత్వపరిపాలనకు కొంచెము అసౌకర్యముగ నుండును. ఈ శాసన నిర్మాణ సభయందు సెట్టిలుగారు రాజధాని వ్యయమును గురించి విమర్శించుట కొక సంఘము నేర్పవలయునని ఒక తీర్మానమును ఉపహదించిరి. 10 మంది అయిదుగురుగను, టెర్రెస్టరు పత్రికాముగ నుండుటచే తీర్మాన మంగీకరించబడలేదు. ఈ విషయముగురించి వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారి ప్రియు నుడిపిరి: — ఇట్టి తీర్మానములన్నియు ప్రభుత్వమువారిని నింపించుట వంటివి. వారిని మందలించుటకు నెంచబడును. ఇట్టి యభ్యాసము ప్రతిపాటు కాల్పించుచున్నది.

తిరుచనాపల్లిలో గొప్ప కలవరము

ప్రాణనష్టము.

తిరుచనాపల్లి నగరమున పాలక్రాయి మధ్యభాగమున నుండి చాల ప్రాముఖ్యతను బడసినది. వైకొండను నది ఈ పేట మధ్యగా ప్రవహించుచున్నది. పోలీసుప్రేషనుకు చేరువగు నుత్తరమున నొకనాటకశాల గలదు. ఈ నాటకశాలలో ఎప్పుడును నాటకప్రదర్శములు జరుగుచునే యుండును. ఈనెల 20వ తేదీ శనివారమునాడు రాత్రి ఒక నాటక సమాజమువారు వారి నాటకములలో శ్రేష్ఠతముగ నొక నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకశాల ప్రజలతో నిండిపోయినది. గాన రాత్రి 10గంటలకే కంక్రాక్టరులు టిక్కెట్లనుమ్మట నిలిపివేసిరి. అప్పుడు 80 వ కర్నాటక పదాతిసేనలోని కొత్తవైనికులు కొందరు టిక్కెట్లు కొనవచ్చిరి. టిక్కెట్లులేకపోయెను. (ఈవైనికులు తక్కువతరగతి టిక్కెట్లనుకొని మర్రిల మీద కూర్చుండిరియు అట్లు కూర్చుండ గూడదని కంక్రాక్టరు యుద్వోగు లభ్యంతర పెట్టిరియు కొందరు నుచున్నారు) ఎటులైన నేమి సంఘర్షణము కలిగినది. ఈవైనికులలో చాల భాగము మోస్లాములు మరయూరీలును. వీరు 50,60 మంది హాకి కర్రలను పట్టుకొని పోలీసు ప్రేషనుకు దక్షిణమున నొకభాగము దూరమునండి వీధిలాంతరులలోని పీఠముల నాద్వివేసి చిల్లర దుకాణములను మిఠాయి దుకాణములను దోచుకొనిరి. విశ్వనాథయ్యరను వానిని దిట్టముగ కొట్టి వానియొద్దనున్న కొక్కమునంతయు తీసుకొనిరి. వారిలో కొందరు నాటకశాలముట్టును కావలియుండిరి. మరికొందరు నాటకము జరుగుచుండగ నే రంగస్థలమునకు బోయిరి. నాటకము నాపివేసిరి. విద్యుచ్ఛక్తిముల నన్నిటిని ఆర్పివేసిరి. శ్రీబాలస్వామిసంఘముకు నాటకశాలయందు చాల కలవరము కలిగినది. ఇందుమీదుగ ప్రేక్షకులలో సగము మందికి కొద్దిగనో గొప్పగనో దెబ్బలుకలిగినవి. చాలమంది పోలీసులు ఇననెట్టరులును టవురుపోలీసు ఇననెట్టరు అట్లులు కరీముఖాను సామోయగారును చాలమంది కనిస్టేబులును గూడ నచటనుండినను మోయ్యసంఖ్యగల వైనికులను పోలీసువారి రావజాలకపోయిరి. కంక్రాము మెంబులో నివసించుచున్న డిప్యూటీ సూపర్వైంటు రామానుజం అయ్యంగారి కే వాస్తవ తెలియగనే వారులభ్యయిన పోలీసువారి నంగరిని వెంటబెట్టుకొని కడుదడినట్టుచచ్చిరి. అచిరుకుగ పనిచేసి ప్రేక్షకుల కధికముగ సహాయ మొనరించిరి. మా|| కే. పి. రంగస్వామియ్యంగారి సోదరులగు కె. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు గూడ చాల వైర్యముతో పోలీసువారికి బాసటయై చాలపని చేసిరి. దాగియున్న ముగ్గురు వైనికులు పట్టుబడిరి. వారిలో నిద్రపుకు వైద్యులలోనున్నాడు. వారిలో సొకనికి తలమీద బలముగ దెబ్బకలిగినది. రెండవవానికి రెండుచేతులును విరిగినవి. నలుగురు చనిపోయిరి. ఆశవములను పోలీసువారు తీసుకొని వెళ్లి శవ పరీక్ష చేయించిరి. సర్వస్వమున క్రొదబడి నలిగి చనిపోయిరని తీర్మానింప బడెను. ఇంకొక నికి పిచ్చి ఎత్తినది. రాత్రి 9గంటలైన పిమ్మట వైనికుల పేరులను విలిచెదరు. అటుపిమ్మట వైనికు లెవ్వరును బాకకనులనుండి పోరాదను నియములు కలుగుగాని వైనికులు కావలియున్న తమతోడి వారిని బ్రతిమాలి . రాత్రిలందు పిమ్మట తిరుగుచుండుట వలన నిట్టి యనృతము కలిగినది. 40 మంది వైనికులు మాత్రమే వెలికిపోయిరి వైనికాధికారులు నుడిపిరి. వారి విషయమున విచారణ సలుపుచున్నారని ఒక విలేఖకును న్యాయండియా పత్రికకు వ్రాసెను.

విక్రయాంగణ సత్తి
మందయ్యబోవు ధరలు.

మంచినకముగు 'డి' తేయాకు కావలెనని ప్రజలు మొఱుతుచున్నారు. దీనిధర ఇంతేని నేటికరికి నిష్కయించడలేదు. సింహాళపు 'డి' తేయాకు రూ 1-4-0, 1-5-0 చొ|| విక్రయింపబడుచున్నది. హిందూదేశపు 'డి' తేయాకు గూడ ఇదేధరకు విక్రయించబడుచున్నది. అగ్నే గా మారముగ నున్న ప్రదేశములయందు చిల్లరగ పాను రూ 2-10-0, 3 రూ చొ|| విక్రయించ బడుచున్నది. ఇంతకుతక్కువగ నయ్యగూడదని ధరలను నిర్ధారణ జేయుండుటచే తక్కువ కియ్యతుల తేయా కంతయు మూలబడినది. వత్తులందరును దీనినిజూచి ఆశ్చర్య నిమగ్నులైరి.

లండన్, జూలై 26:—! పరామరంగమందున్న విలేఖకు
 డిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—జర్మను యవరాజుగారి పైన్య
 మం దనంతృప్తి పొడమనది. ప్రమాదకరములగు పనులను
 ప్రవేశపెట్ట బడకపోయినను తాము వైకొన్న స్థానములను
 నిలబెట్టుకొనుటకు వినియోగించ బడకున్నను స్త్రీనుట్రూపురు
 పైనికుల అలంకరించబడి విశ్రాంతి పొందగలిగిన సాధారణపు
 పైనికులు ఆదరురు కుట్రకులైరి. ఇ డిట్లుండ దొమ్మిత్రేము
 చున్న రెండుమాడు పట్టాలములు తమతో సమానముగ రా
 జాలవని హస్త్రాప్తము పైనికులు శిర్యాదు చేయుచున్నారు.

రమ్య

రమ్య విషయము.

పైవర్తము లన్నియు ఆరాజకముగ నుండుట.

సేనానులు తీరచర్యలను అనుసరించి నూచించుట.

లండను, జూలై 25:— వామువాగ్గ లిట్లు ప్రకటించుచున్నది. — పైవర్తములందు క్రమశిక్షను కలుగ జేయుటకు రాజగ్రాహులై నట్టియు, పైవర్తములను విడనాడి పారిపోయిన వారిని ఉరివీయుట యవశ్యతని కడియో వైస్రతిరంగముననున్న కమిషను సేనాధిపతులు ప్రధానమంత్రిగారికిని, యుద్ధమంత్రిగారికిని తెలియజేసిరి. అనన్యుండనమును ప్రాసంగించిన 7-వ పట్టాలము ఇప్పుడు పరిశీలనయేరది. హాస్పిజు, కాలూసుజును వశముజేసికొనిన 8-వ పట్టాలము తిరగమనము గావించవలసి వచ్చినది. ఈపట్టాలమున మడిపాక్యమందున్న పిరికిపంజరంద ర రణరంగమునుండి పారిపోవుటచే 8-వ పట్టాలమంతయు బట్టి బయటయెను. శత్రువులకు తత్కారణమున ఈ పట్టాలమును ముట్టడించుట కతిమతక నాయెను.

ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ ప్రాజకము కలుగుట

పైనికులు విచారణను గోరుట

లండను, జూలై 26:— దేశమంతయు ప్రభుత్వము వారికి అనుకూలముగ నున్నట్లు పెట్రోగ్రాదునుండి తంత్రివార్లు వచ్చుచున్నవి. కెరకస్కీగారి యడల తమసాహభౌతిని భక్తివిశ్వాసములను జూపుచు పైనికవ్యమవారును తదితర ప్రజలను దేశముయొక్క నలుమూలలనుండి తంత్రివార్లనంపిరి. ప్రభుత్వమువారిపట్ల పట్టాలములు నిష్కృష్టముగ ప్రవర్తించుటకు గతందెదియో విచారింపవలెనని రణముఖమందున్న పైనిక ప్రతినిధు లందరను గోరుచున్నారు. ఇటీవల పెట్రోగ్రాదులో జరిగిన విషయముల గురించి గూడ దధియాపు చేయుడని కోరిరి. కార్మిక పైనిక ప్రతినిధులసభలో ఇంకను కొంతమంది మాన్యమిట్టు పాక్షికులు చేరియున్నారు. తమ కార్యనిర్వాహక సభవారియందు కార్మిక పైనిక ప్రతినిధుల సభవారందరికి విశ్వాసము పోయినది. ఈ కార్యనిర్వాహకసభ యందున్న ప్రమాదకరమగు ప్రతికూలర సందర్శి తినివేయు డని ప్రతినిధులు ఖండితముగ కోరిరి.

రమ్య సిద్ధిగతులను గురించి బ్రిటీషువారి

యభిప్రాయము.

లండను, జూలై 25:— ముంజేమిజరుగునో యని రమ్య సిద్ధిగతులనుగురించి ప్రస్తుతము వాస్తాపత్రికలు చాలవరకు పూర్వపక్షము చేయుట మాని వైచెను. ఇప్పుడు జరిగిన సంగతులన్నియు చాల ఆరాచకముల నియు ఇదంతయు జర్మనుల కుట్రవలన జరిగినదనియు ప్రతివాదము గ్రహించిరి. వర్తమానమున రమ్యలో అంతఃకలహములను పెంపొందిజేసి దేశమంతను అల్లకల్లులముగ నున్నట్లు రహస్యముగ చేయుచున్నారని ప్రజలందరకును తెల్లమగుటచే రమ్య పైవర్తములలో పైనికులు క్రమశిక్షను వాసి పైనిక శాసన విరుద్ధముగ ప్రవర్తించు పైనికులయెడ ప్రజలందరకును కోపావేశము కలుగుచున్నది. రమ్యలో రమ్యనులు పూర్తిగ పరాభితులైనను రమ్య రణరంగమునంతటను ప్రభుల ప్రయత్నములతో రమ్యనులు యనన్యుండనమును ప్రారంభించుటచే జర్మనులకు చాల మనస్సంకటముగ నున్నది. ఇదియుం గాక త్వరలో భావికాలమున పడమటి రంగమున కూడ గొప్ప యనన్యుండనము ప్రారంభమగు నని జర్మనులు భయకంపితు లగుచున్నారు.

జర్మనుల నిష్కాపటము.

లండను, జూలై 26:— పైనికుల చందల స్వభావమును ఒప్పుకొను రువ్యను అధికారులు నిష్కాపటముతో ఉగ్రోగ గుఱులపర్యవేషము, అనేక పట్టాలములయొక్కయు, అందుముఖ్యముగ మరణము సెందువరకు పోరాడెదమను స్త్రీపట్టాలములయొక్కయు పైవర్తమును నుగ్గడించుటవలన రువ్యనులలో పునఃోత్సాహము మరల గలిగింపవలదని లండను పార్లమెంటునగ రమ్యలందు కోరిక వీరకల్పెచ్చుచున్నది. జర్మను కుట్రదారులచే కలతనొందింపబడిన పెట్రోగ్రాదు పట్టాలములే విశేషముగ నొక ప్రదేశమును గాపాడ నియోగింపబడినవని ముందుగ తెలిసికొనియే జర్మను లావదేశము నెదిరించిన పెట్రోగ్రాదు నుండి తంత్రివచ్చుచున్నది.

జర్మనులు టార్న పోలు ప్లానిస్టాల నాక్రమించుట.

లండను, జూలై 26:— జర్మను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. రువ్యనులు తిరిగి ముట్టడుల జేయవలయునను ప్రయత్నములను విడచుకొనిరి. మేమునిరాటంకముగ ముందున కేగితిమి. టార్న పోలు ప్రైంబవులేలకు రువ్యనులు తీవ్రమగు అనన్యుండనము నొనరించిరి. కెయిజరుగారు ముందుండనే వారు వెనకకు తిరిమివేయబడిరి. మేము పూర్వప్రేమననున్న కొండలబట్టుకొని కరపరంపరలకు వచ్చు రువ్యను పట్టాలముల పారవోలితిమి. మేము టార్న పోలును పట్టుకొని యిప్పుడు బజ్జాత్తును సమీపించుచున్నాము. ప్లానిస్టా, నాడ్వరన్నులను గూడ మేము పట్టుకొంటిమి. సూనితి లాయనుందు రువ్యనులు మాపంత్రిలతోనికి జొచ్చి గాని వెంటనే అప్పివేయబడిరి.

అధికార విరోధక పైవర్తము.

లండను, జూలై 26:— రువ్యను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ప్రేవో కుర్తర్ భాగమున శత్రు కందకముల నాక్రమించు కొనిన మా పైవర్తములు భయంకరమగు ఫిరంగిముట్టడికి వెరచి యుద్ధము జేయుట మానినవి. పెట్రోస్కీ పట్టాలమొక్కటి తప్ప గాడ్లకోరు పైవర్తమంతయు టార్న పోలువద్ద ఆకస్మికముగ యుద్ధముజేయుట మానినవి. ఆ సగరమున కాన్షే యమాలను పెట్రోస్కీ పట్టాలమొక్కటిమాత్రము విశ్వాసముతో యుద్ధ మొనరించుచున్నది. శత్రువులు సెరి రెనదినిదాటిరి. పై కోవినునది, నియజ్నా, టింకాలాపంక్తి నుండి శత్రువులు రువ్యనుల వెనుకకు తరము చున్నారు. మైస్కోవిసకు తూర్పుభాగమున మేము శత్రువుల తీవ్రముగ నెదిరించితిమి. సెరెతు ప్రిపాలకు మధ్య శత్రువులు తమ నటులనే కొనసాగింపుచున్నారు. కోమనోవునకు వాయవ్యమున నుండు మన దళములమాడు వెనుకకుమరలినవి. ఓ.లెన్వా ప్రాంతమున మా పదాతిదళములు, రెండు పైకిలుదళములు మహాదైర్యముతో పోరాడినప్పటికిని జర్మనులు బలవంతముగ ముమ్మ వెనుకకు మరలింపజేసిరి. నీప్టరునదికి దక్షిణభాగమున కాల్వేఖియన్న వరకును మాపైవర్తములు వెనుకకు మరలుచు వచ్చెను. ప్లానిస్టానగరపు వీధులలో భయంకర ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. మేడలమీదనుండియు విడ్డెలమీదనుండియు సగరవాసులు మాపైవర్తములమీద కరగోళముల వైచిరి.

రమ్యలో సిద్ధిగతులను చక్కబరుచుటకు

ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుట

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 26:— పైనిక శాసనములను ఉల్లంఘించి శాస్త్ర విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుదనియు, లండను ములను జేయుదని ప్రోత్సహించు వాస్తాపత్రికల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు ఆణచివేయుచున్నారు. పత్రికా సంపాదకులు విచారణ చేయబడుదురు. ప్రతిజము ఖమందును పైనికులను విచారింపి తక్ష విధించుట కొక న్యాయస్థాన మేర్పడినది. ఒక్కొక్క సభలో 3 గ్గు రువ్యోగధులు, 3 పైనికులుండురు. వీరు పైనికుల కలహములు, అవిధేయత, రాజగ్రోహము మున్నగువాని నన్నిటిని విచారణ సత్వెదరు. ముఖ్య ప్రతినిధిసంఘమువారి ప్రతినిధుల సందర్శి మాస్కోలో సమావేశ మగునట్లుజేసి దేశస్థితిని గురించి ప్రభుత్వము వారు ఏమిచేయవలసినదో దానిని గురించి యోచించెదరు. ప్రభుత్వమువారిపై తిరుగ బాటానరించిన వారందరికిని మరణ దండన విధించవలెనని కెరకస్కీగారు తమ యభిప్రాయమును సూచించిరి. తేనివో పైవర్తములన్నియు క్రోహల పాలగునని హెచ్చరించిరి.

జర్మనుల యనన్యుండనము.

లండను, జూలై 25:— గూర్నరంగమున ప్రత్యేకముగ జర్మనులే పోరుచున్నారనియు ఆస్ట్రీయనులు అతివాదముగ ఇటలీవారితోనే పోరుచున్నారనియు గోములోనున్న మధ్యవార్తా సంఘమువారి విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు.

జర్మనులు గౌనరిస్టు పాక్షికులకు సాయమొసంగుట

లండను, జూలై 24:— రాజ్యాంగసభను సమావేశము జేయుటకు గ్రీసురాజుగారు ఉత్తరువును సంతకముజేసినని ఏభేన్సలోనున్న ట్రిబ్యూనుల పత్రికా విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు. గౌనరిస్టు ప్రభుత్వమువారికి జర్మనులు £0,00,000 ప్రాంతలను ఇచ్చినట్లు తెలియచున్నది.

కనడా

కనడా నిర్బంధ పైనిక శాసనము.

బహుళ సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడుట

అట్రావా, జూలై 25:— కామన్సుసభలో నిర్బంధ పైనిక శాసనమును 58 గురు అంగీకరించిరి. వీరిసంఖ్యయే ఎక్కువగ నున్నది. ఈరెగిగురిలో 22 మంది ఉచారభావ స్వరూపులు. క్యూబెక్కు వారందరును ప్రతికూలముగ నుండిరి. దేశీయ ఆదాయపు మంత్రియగు సెవిగ్నీ, రెయ్ విల్లీ (డిప్యూటీ స్పీకరు) గార్లు మాత్రము అనుకూలముగ నుండిరి. పడమట క్యూబెక్కు రాష్ట్రపు ప్రతినిధులగు నట్టియు ఆంగ్లభాషను నెరింగినవారగు 4 గురు మాత్రము మామవసారి కుట్రమును అంగీకరించలేదు. రెపటిదినము ఈశాసనము సెనెటువారి సభయందు వారి యనుమతి నిమిత్తము ప్రవేశ పెట్టబడును.

కనడావారి క్రొత్తముణము.

న్యూయార్కు, జూలై 26:— రెండు సంవత్సరములవరకు కనడావారికి క్రొత్త 1000 లక్షల రూప్యముల బుణ మొసంగుటకు ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములవారితో రాయ బారములు జరిగినవి. యునైటెడ్డుస్టేట్సు సిండికేటుసభలో మార్కెసు, బ్రాను సోదరులు గూడ ఈబుణము విషయమై ప్రస్తావించిరి.

కనడా పార్లమెంటు

ఆదాయపు పన్నులు వృద్ధిజేయ నెంచుట

అట్రావా, జూలై 26:— కామన్సుసభలో ఆదాయపు పన్నును హెచ్చుచేయుట కొక చట్టమును ఆధిక మంత్రియగు సో విలియం వైటుగారు ప్రవేశ పెట్టుచు ఇట్లు నుడివిరి:— కనడా అధినివేశముల పైవర్తములందు క్రొత్త 100 వేల మంది సమకూర్చుటకు నిర్బంధపైనిక శాసనమును ప్రవేశ పెట్టవలసి యున్నది. అక్కతన క్రొత్త ఆదాయపు పన్నును హెచ్చించవలసి వచ్చినది. సామ్యంతయు వమ్మోరను సరే. పైవర్తములన్నియు కడతేరినకడతేరుగాక. యుద్ధము సాంతమగు వఱకు మనమందరము హస్తమున దాల్చిన ఆయుధములను పరిత్యజించకూడదు. సాలుకు 9 వేల రూప్యముల ఆదాయము (రాబడి) గల గృహ ధులందరికిని ఈ పన్ను హెచ్చింపబడును. ఇతరులు తమ జీవనమునకు తమపై ఆధారపడకుండ నుండు అవివాహితలకు 6 వేల రూప్యములకుమించి ఆదాయ ముండిననే ఆదాయము పన్ను హెచ్చింపబడును.

ఆమొత్తములపై నూటికి 4 రూప్యములు చొప్పు ఆదాయపు పన్ను విధించబడును. 18-30 వేల ఆదాయముగల వారందరికి నూటికి 2 రూప్యముల చొప్పు అదనపు పన్ను విధించబడును. 31 మందలపేరు రూప్యములు ఆదాయము గలవారందరికిని నూటికి 25 రూప్యముల కెక్కువ గాకుండగ అదనపు పన్ను విధించబడును.

తేయాకు పరిశ్రమ

కనడా దిగుమతులు.

లండను, జూలై 26:— హిందూదేశపు తేయాకును సింహళపు తేయాకును విరివిగ విక్రయమగుటకు ఆస్ట్రేలియా వారు నావావాలనుండి తేయాకు దిగుమతి గాకుండజేసిరి. తత్కారణమున వారికి నష్టము కలిగినది. ఇదేప్రకారము అధినివేశములవారు కూడ నావా తేయాకును విక్రయించుకుండగ కనడా ప్రభుత్వమువారుకూడ ఆజ్ఞాపించవలెనని సో వాల్టరు గారు సూచించిరి.

కనడా ప్రభుత్వమువారికి యిట్టి విజ్ఞప్తివీరితేరిన ప్రయోజన మేమియు నుండజాలదు. ఇప్పుడు వాల్టరుగారు సూచించిన ప్రకారము సంగతులన్నియు నిజమైనచో కనడా ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయముగ యవశ్యకమగు నేర్పాటులను జేసెదరని స్ట్రీటుమెయిలుల్యాండు గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. గత సంవత్సరము మార్చి నెలలో తయారైన నెలసరి లెక్కలను జూడ కనడాలోనికి మొత్తము దిగుమతులలో నూటికి ఒక వంతున హెచ్చుగ నావా తేయాకు దిగుమతి జేయబడలేదు.

వెట్టికుక్కలు:—

వెట్టికుక్కలే గలముడిన ఒకకుక్క తమదేలిని నాకించున కొలంబొ కమ్మర్షియను కంపెనీ మేనేజరు ఎం. జె. కేరగారు కూనూగునకు చికిత్స నిమిత్తము పోనుదుర్గుత్తై యున్నారు.

పాఠశాలలయందు

—(0)—

స్వపరిపాలనము.

(హిల్లావుడ్ గారు)

పాఠశాలలను బాధ్యతలను క్రమముగ నిర్వహించుటకు స్వపరిపాలనా విధులయందు వ్యక్తిగతముగా యుండటము చాల ప్రాముఖ్యము. ఇట్టివిధుల మిగిలినవి శిక్షణ, నియమముగ నిర్వహించుట, పాఠశాలల యందును, ఏదియో యొకతనను అనుచును నిర్వహించుట ప్రశస్తి పథకాలను నలవడగలరు.

ఈ క్రమములను పాఠశాలల నిర్వహించుటకు విద్యమొక్క ప్రధానాశయమై యున్నది. మై వివరించబడిన ప్రశస్తి పథకాలయందు ఆశయమునకు తోడ్పడును. విద్యార్థులు గుణసంపన్నులగుటకు గాక, పరాక్రమవంతులను, శిక్షణయుతులను, అగు పాఠశాలలను నిర్వహించుట, కాని యీ పథకాలను నిబంధనలను నిష్కర్మ చేయరాదు. ప్రతి పాఠశాలయు తనస్థితి కనుగుణముగ విధుల నేర్పరచుకొన స్వతంత్రముగా యుండవలయును.

నేనిచట కర్మించు ప్రశస్తిపథకాలయొక్క పాఠశాలయందనేక సంవత్సరములకుండి యుండును గను సంతృప్తికరముగ పర్యవసరించినట్లై యున్నది.

విద్యార్థుల స్థితిగతుల నారయుచు, పాఠశాలకు కళంకము రాకుండ వారల నడిపించు బాధ్యతల సెక బాలకుడును, బాలికయు భరింతురు. వీరియందునుగాక తక్కిన విద్యార్థులందరికంటె వయసువీరినవారై యుండును. కనుక పాఠశాలలోని యున్నత తరగతియందున్న చాలకున కొకనికని, బాలిక కొకరైతను నీయధికారము లభ్యమగుచుండును గనుక సాధారణముగ నిట్టి వారొక సంవత్సరము సూత్రమే యీ యుద్యోగమునందును. నిబంధనలు మున్నగు వానియందెట్టిమార్పులైన చేయవలసియుండునా యనువిషయమును తీర్మానించుటకు గాను కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు వీరలను, హోస్టలు ప్రశస్తిపథకాలను అధ్యయనమునకు (ట్రైనింగ్) కొకసారి సమావేశముచేయుచుండును. నిబంధనల క్రమముగ ననుసరించుచున్న విద్యును లేనిదియును కనిపెట్టుట, వసా రాలు పేదపెట్టు మున్నగు వాని యందు విద్యార్థుల లక్షణములను జూచుట, తిట్లు మున్నగు పరుషవాక్యములు చెలరేగకుండ జూచుట, పెద్దబాలికయు, బాలుకును నిర్వహించవలసిన ముఖ్యవిధులై యున్నవి. ప్రధానోపాధ్యాయుని యాజ్ఞల ననుసరింపుట, ప్రేక్షకుల తరలైనవచ్చిన వారికి పాఠశాలలో భాగవనము లన్నియు జూపుట, నీయగును కార్యమును నీయ నిర్వహించవలయును. పాఠశాలలను జూడవచ్చిన కులత వహించిన ప్రేక్షకులలో పాఠశాల ప్రిన్సిపలుగారి పంక్షిని, భోజనశాలాధ్యక్షులనును భుజించు గౌరవము వీరలకున్నది. ఇతరవిద్యార్థులందరు భుజించు యంతరములయందు ఈ పాఠశాలయందుగాని, వాని లేనిసమయములయందు హోస్టలు ప్రశస్తిపథకాలని యధ్యక్షుని వహించుట. పెద్ద బాలుకును, బాలికయును, వారి కంటె వయసున చిన్న వానిని కొందరు విద్యార్థులును హోస్టలు ప్రశస్తిపథకాలను వారి యాజమాన్యముక్రింద గుమారు 10 బాలురుగాని బాలికలుగాని ఉండును. తమ యాజమాన్యముక్రిందనున్న బాలబాలికల జేమము నారయుచుండుట యాప్రిశస్తిపథకాల. హోస్టలులగు విద్యార్థుల మోగజేమముల నారయుచు, తమ విద్యార్థులెప్పుడో లేని కొందరు ప్రైవేట్ నానందముననువాదముకు తెలియజేయవలయును. విద్యార్థి యెప్పుడో అక్రమముగ పంక్షించినచో నాతనికి క్షమార్పణమిచ్చు కధికారును ప్రశస్తిపథకాలను. వారముదినములలో సెక విద్యార్థి 6 బ్లాకుమార్పులనొందినయడల పెంపకడతలేని యావిద్యార్థి పాఠశాలకుకాలము పరుమార్పుకు శిక్ష విధించవలయు. ప్రశస్తిపథకాల తమలోడి విద్యార్థుల కంటె తామగిడులను విష్టపిగరు. మిత్రత్వభావమున తమయోజనాస్థమున నున్న విద్యార్థులకు మార్గనిర్దేశము యుండును. విద్యార్థులు గూడతమ ప్రశస్తిపథకాల గౌరవములని యాతనికన్యకృపాదముగ స్వల్ప సపకల సేసెదరు. అధికభోజన వేళయందుతప్ప తక్కిన భోజనసమయముల యందెల్లను పాఠశాలా విద్యార్థుల పరిపాలనను ప్రశస్తిపథకాలయన్నది. అధిక భోజనవేళల యధిదు ప్రిన్సిపలును తక్కిన ఉపాధ్యాయులును గూడ విద్యార్థులతో కలసి భుజించును. ప్రిన్సిపలు గారి పంక్షిని భుజించు గౌరవము ప్రశస్తిపథకాల కరుణ ప్రభావము జరుగును. ఈపథకాలను విద్యార్థులకు తమ పాఠశాల యందేమోగా మంకమై, పాఠశాలకు చెందియుండుట తమభుజ్యము భావముతో గుండును. "మూలము గౌరవము పాఠశాలకు జగ్రవముతను" అనునట్లు మన భావము విద్యార్థులయొక్క నాలుగవ ప్రాథ

విద్యార్థుల సంఘమును గునది యుద్భవిల్లగలవు. పాఠశాల కెట్టియవకారము సంఘటిలనేడు. ఇంతవరకు పెద్దబాలురు బాలికలు, ప్రశస్తిపథకాలను చెప్పియుంటిని. ఇక నాయాతర గతులయందలి మోనిటర్లగుచ్చి కొంత వివరింపవలసియున్నది. ప్రతి యధ్యయనసంవత్సరమునకును ఏతరగతి వారా తరగతి మోనిటరును వోట్ల మూలముగ నెన్నుకొందురు. నల్లబల్లను పరిశుభ్రముగ నుంచి, ముద్దులు, గుడ్డయు సిద్ధముగ నుండుట, ఉపాధ్యాయుడు లేని సమయమున తరగతి విద్యార్థులను నిశ్చయముగ నుంచి టాడిగాగల తరగతికి సంబంధించిన కార్యములు సూత్రమే పీఠలచే నిర్వహించవలయును. పాఠశాలను జూడవచ్చిన తరు మనుష్యులకు, ప్రిన్సిపలు పాఠశాలావశముల జూపక ఆ కార్యమును, చేయవలయు. ప్రశస్తిపథకాల జూపించును. ఈతరువాత పాఠశాలసంతయు జూపి, వారిప్రశ్నలకు సమాధానముల నియ్యవలెను. ప్రేక్షకులు పాఠశాలను జూచి వెళ్లిపోవుటకు సన్నద్ధులగుసరికి వారలను మరల ప్రిన్సిపలుగారి కడకు దివికొనిపోవలెను. ఇట్టి మార్గముల నుపయోగించి స్వపాలనావిధానమును పూర్తిగ నెలకొల్పియెడల, విద్యార్థులు పాఠశాల తమ స్వంతమని భావించును. పాఠశాలను విడచువరకు తమ సంబంధ మాపాఠశాలలో విడిపోకుండవలెననిపించును. పూర్వకముగ వాంఛించును. అందువలన ప్రాథమికవిద్యార్థిసంఘముకటి వెలయును. సెలవు దినములలో ప్రతిసారిను ఆధు పక్షముక సారియైన నీ సమాజము సమావేశమగును. ఈసమావేశములకు పోవుటకు హోస్టలు ప్రశస్తిపథకాల మున్నగు స్వల్ప మందిక గాని తక్కిన విద్యార్థులందర కధికారములేదు. ఇట్టి స్వల్ప లెపుడు లభ్యమగునా యని పిల్లలవిష్టమందును. సమావేశములయందు నడచిన సమాచారమును పూస గ్రుచ్చివట్లు ప్రశస్తిపథకాల తక్కిన విద్యార్థుల కెట్టింతురు. అందువలన నీ విద్యార్థుల కుత్సాహముధికమగును. ప్రిన్సిపలు వెడ విద్యార్థులకు గౌరవమిచ్చియుండును. ప్రతియంతయును ప్రిన్సిపలు స్వయముగ విచారించిన నతని గౌరవము తీసింపును గాని ప్రశస్తిపథకాలవలన నది హెచ్చుగలదు. విషయము లన్నియు సమానముగ నాడెదగును గాని తన యాజ్ఞలను విద్యార్థుల మూలకమున నమలు జరిగించును. ఇట్టి సమర్థులవలన నితరు స్వయముగ నేవిద్యార్థులైన నాజ్ఞయొసగుట యరుదగును. గనుక ఎప్పుడైన నాతడు స్వయముగ నే విద్యార్థులైన నాజ్ఞాపించినచో నట్టియజ్ఞకు గౌరవాధికృత యుండగలడు. తమ యుపాధ్యాయులు తమతోడ కలసి మెలసి యుండవలెనని విద్యార్థుల పేక్షించును. దృఢమై, దయావరి పూర్వకుని పరిపాలనమును గూడ నపేక్షించును. వ్యవహార గమనము విద్యార్థులయందుండిన నిట్టిస్థితి యేర్పడును.

వీడెల్లు విద్యా పాఠశాలయందు మై వివరించబడిన ప్రశస్తిపథకాలయమలును నున్నది. బాల్యరక్షణం ప్రశస్తిపథకాల మున నేమ విద్యార్థులకు మొచ్చితిని. ఇంగ్లండులోని నేకవరు పాఠశాలలు మైవిధులనె నకుపబడుచున్నవి. స్వచ్ఛందమై పుష్టికరమగు తన విప్రస్థాపనమున ప్రసహించుచుంటున్న ఎక్కి-డె మొలిచు (ఫ్రాన్సు) మున్నగు వారి పాఠశాలలె తమ నూతన పాఠశాలల కందర్బు మొనర్చుకొనిరి. వీడెల్లు పాఠశాలవంటి పాఠశాలలు చాలకాలము క్రితముననే హిందూదేశమున వెలసియుండిన చాలయు క్రమము నుండిరి.

రుమేనియా

రుమేనియా రంగరంగమున మిత్రమండలి వారి విజయము

లండన్, జూలై 26:—రషియను వాయువాత్రిల్లు ప్రకటించుచున్నది:— 24, 25-వ తేదీలలో రుమేనియను 1000 మంది శత్రువులను 33 ఫిరంగులను 17 మరఫిరంగులను 10 మందుగలను ప్రయోగించు పనిముట్లను మరకొంత యుద్ధ సామగ్రిని వశముచేసికొనిరి. రుమేనియను రంగమున రషియనులు కూడ వేయిమంది జన్మలను 24 ఫిరంగులను స్వాధీనము చేసికొనిరి.

రుమేనియను బుడీలలో మృతినొందినవారి సంఖ్య

లండన్, జూలై 26:—30,000 మంది రుమేనియను బండిల మృతినొందిన ఆస్థిమయ జంతులు తెలిపిన బ్యాపిస్టుండి సమాచారముల ముప్పునున్నది. 100 టికి 90 మంది బండిల బిరములయందు దుర్భరకార్యభావములచే దినంకరులైరి. కొంతమంది బుండెదగరను, మరకొందరు వ్యాధినిపింపిను, దూయదగరను గుర్తింపబడిరి.

సయాము

సయాములో శత్రువర్తకము.

యంత్రములు పాడగుట. లండన్, జూలై 26:—ఆస్ట్రీయా జర్మను పొగయోడలలో ఏవో ప్రేలి ఆ పొగయోడల యంత్రములు పాడైనట్లు 23 క తేదీని బ్యాంకుకు నుండి తంత్రవాదలవచ్చినవి. యుద్ధ మంత్రమును వరకు శత్రుజనులలో పురుషుల నందరిని నిర్బంధ వాసమున నుంచెరి. శత్రువాదపాఠశాలయందు ఆపుజేయబడును.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా పార్లమెంటు

యుద్ధకాలయందు లభించిన లాభములపై పన్ను విధించుట. మెల్బోరన్, జూలై 26:—వైనుదహరించబడిన శాసనమును చెండవసారి ప్రతినిధుల సభలో ప్రవేశపెట్టుచు 1916 సం॥ జూన్ 30వ తేదీతో అంత్యమును సంవత్సరమునకు నూటికి 50 చొప్పునను, అటుపిమ్మట నూటికి 75 చొప్పున విధించబడునని కావక్ష వెల్లు కోశాధిపతియగు సర్, జూన్ పార్లమెంటుకు తెలియజేసిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము కలిగిన లాభములకును యుద్ధమారంభమైన పిదప గలిగిన లాభమునుజూచి యుద్ధమాదిగ అధికలాభమును తీయువారందరికి ఈపన్ను విధించబడును. ఇట్టిపన్ను వ్యవసాయదారులకు, తోట కాపులకును, దుర్గకాల వారికిని తని. రక్షకము జేయువారికిని విధించబడనేరదు.

విమాన యుద్ధము.

బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.— చాతావరణము ప్రతిహతముగ నుండుటచే విమానములతో పోరుటకు కొంచెము అవాంతరము కలిగెను. జర్మను విమాన మొకదానిని నేలగుల్పితిమి. మాచిమోన మొకటి కానించుటలేదు.

Central Provinces

Kumbha Mela at Allahabad.

A Railway Warning.

NAGPUR, July 26. The following Press communique is issued by the C. P. Government for the benefit of pilgrims intending to proceed to forthcoming Kumbha Mela at Allahabad:—Owing to heavy coal traffic the East Indian Railway will not be able to arrange for additional passenger or special trains for pilgrims proceeding to or from that Mela. Intending Pilgrims are, therefore, warned not to undertake the journey.

United Provinces

All-India Congress Committee.

Fourthcoming Bombay Meeting.

ALLAHABAD, July 26. Of the 16 United Provinces members of the All-India Congress Committee it is expected that 11 will be present at the meeting at Bombay on Saturday, viz, Pandit Madan Mohan Malaviya, Pandit Motilal Nehru, Dr. Taj Bahadur Sapru, Mr. C. Y. Chintamani, Pandit Gokaran Nath Misra Mirza Samiullah Beg, Munshi Narayan Prasad Asth n., Munshi Iswar Saran, Rai Krishnaji, Pandit Hirday Nath Kunzru and Mr. Sanjiva Rao.

Bombay

Bombay Legislative Council.

POONA, July 26. At the resumed sitting of the Bombay Legislative Council to-day H. E. Lord Willingdon presiding, the Hon'ble Mr. V. J. Patal's Bill on free and compulsory Primary Education in municipal areas of the presidency was read a first time, and referred to a Select Committee. Almost all speakers supported the principle underlying the Bill while many non-officials criticised the clause inserted in the Bill to satisfy legal requirements.

His Excellency wound up the debate in a sympathetic speech, in the course of which he said:—As the head of the Presidency it has been a severe blow to me to feel that our finances have been curtailed owing to war. I am certain when the war is over this question of compulsory primary education will have to be seriously and comprehensively considered, not only by this Government but all over India. Only if we educate our children we shall be able to raise an educated public opinion, without which general administration is severely handicapped.

Another matter that came up before the Council to-day was Mr. Patal's resolution for the appointment of a committee to enquire into the public expenditure of the presidency. The resolution was lost 12 voting for and 33 against. Speaking on the subject Lord Willingdon said that the resolution was a vote of censure on the Government and added that the moving of such resolutions was getting into a habit.

Speaking this evening at a largely attended Bengalee regiment Recruitment Meeting presided over by General R. C. Strang, Dr. S. K. Mullik announced that part of the Bengalee Battalion underwent training at Karachi. General Strang and Colonel Boudier made subsequent appeals to young Bengal not to lose the opportunity of fighting side by side with the allies.

THE GREAT WAR

Germans Capture Stanislaw

Russian Retreat Continues

Irish Convention Adjourned

[Reuter's Agency.]

Great Britain

FOOD CONTROL.

Sales and Distribution to be Regulated. A Ninepenny Loaf Assured.

LONDON, July 26.

In the House of Commons Mr. Clynes (Lab. Member) on behalf of the Food Controller, foreshadowed a far-reaching scheme of local control in regard to food sales and distribution. The Government were taking over all important flour mills, which would supply the bakers at a price which would enable the sale of a ninepenny loaf, which would be compulsory. An exchequer subsidy would meet the difference between the purchase and the sale price of wheat by the mills.

Mr. Clynes said that the Food Controller was impressed by the necessity of securing an overseas surplus and had arranged for the acquisition of stocks of wheat and a minimum monthly accommodation as a first charge on British shipping. Steps were being considered to discontinue competition between Army and Civilian food-purchasers.

Loans to Allies & Dominions. Correct Figures.

LONDON, July 26.

Mr. Bonar Law corrects his statement in the House of Commons on Tuesday as regards loans to the Allies and Dominions. It should read: - The total advances to the Allies were £1,025 millions and in addition £146 millions were made to the Dominions, the total thus being £ 1,171 millions.

Allied Socialist Conference. To be held in London.

LONDON, July 26.

A meeting of Russian representatives and British Labour representatives of all sections decided to hold an Allied Socialist Conference in London on August 9th.

Russian Candour Inspires Hopes.

LONDON, July 26.

The candour of the Russian communiques in admitting the instability of troops and their references to the valour of officers and several regiments, notably the Battalions of Death, are inspiring hopes in London and Paris of an eventual Russian revival. A telegram from Petrograd emphasises that the Germans struck at a point which they knew to be shaking because it was defended by mainly Petrograd regiments undermined by the machinations of German agents.

British Opinion on the Situation.

LONDON, July 26.

Most newspapers refrain from commenting on the Russian situation preferring to await developments. The general belief is that nothing less than what has happened would make the people realise the gravity of anarchist and German propaganda. Now that the country knows that Germany is secretly and openly exploiting its internal chaos to the utmost it is hoped that there will be a great revulsion of feeling against the forces of disorder and in discipline. Regarding the military situation, experts think that, in spite of the apparent walk-over in Galicia, the fact that immense operations have begun on the whole Russian Front raises perplexing problems for Germany in view of possibilities on the Western Front in the near future.

Choice of Chairman Approved.

LONDON, July 26.

The feeling in Dublin is more hopeful regarding the Convention. The choice of Sir Horace Plunkett is approved. He has intimate knowledge of all sections of the Irish people and is respected by all. He is entirely detached from recent party politics and is a life-long worker for the practical regeneration of Ireland.

The Tea Industry.

A Question of Canadian Imports.

LONDON, July 26.

In the House of Commons Sir John Rees suggested that, as Australia had prohibited the import of China and Java teas, in order to help Indian and Ceylon growers, who were at present to a large extent deprived of the home market, Mr. Walter Long might suggest to the Government of Canada the propriety of taking similar action in view of the fact that the Dominion was now importing quantities of the Java leaf.

Mr. Steel-Maitland replied, "I do not think that representations could usefully be made to the Canadian Government, and, if facts are as stated in the question, the Canadian Government will doubtless duly consider the matter". He added that, during the

year ended March last, which was the latest period for which statistics were available the imports of Java tea into Canada did not exceed one per cent of the total imports.

Condition of Market and Future Prices.

The "Times" says there is now a keen demand for a better class tea, especially D. for which the price is not fixed. 1s. 8d. and 1s. 9d. is at present being paid for D. Ceylon and Indian teas, respectively, which means a retail price of 3s. 6d. or 4s. or more a pound in distant parts of the country. On the contrary, considerable amounts of the lowest priced teas have been withdrawn because minimum prices were not bid. Dealers are surprised at this because they are convinced that, unless for more tonnage is allotted to tea in the immediate future, there will soon be a shortage of even the lowest grades. Intimation that buyers must not expect to bid for more than forty per cent. of their purchases during the statutory period from July 1915 to June 1916 confirms this view.

Mr. Montague and the Press.

LAHORE, July 26.

LONDON, July 25th.—Mr. Montague addressing his constituents expressed difference to the criticisms of the Press and likened himself in this connection to Mr. Lloyd George, Lord Kitchener, Mr. Balfour and Mr. Churchill. The press he said had already coupled his name with that of Mr. Churchill. (C. & M. Gazette)

Control of Tea.

LONDON, July 26.

In the House of Commons Mr. Clynes stated that a scheme for taking over full control of all supplies of tea arriving in England was being drawn up in consultation with representatives of traders concerned. This would provide for securing benefit of reduced prices to consumer.

Irish Convention Adjourned.

LONDON, July 26.

Press Bureau states that the second meeting of Irish convention appointed a preliminary procedure committee. Convention then adjourned till August 8th.

Killed in Action.

LONDON, July 26.

Brigadier General J. A. Tanner has been killed in action.

France

Weekly Nav 1 Return No Vessel Sunk.

LONDON, July 26.

PARIS.—During the week 1,063 vessels arrived at French ports and 937 left. No vessel was sunk; six were unsuccessfully attacked.

Capital Punishment for Espionage.

LONDON, July 26.

PARIS.—Dancer Marguerite Zell known as "Matahari" born in Dutch East Indies has been sentenced to death for Espionage.

Russia

Serious Situation in Russia. Grave Disorganisation of Forces Commanders Suggest Drastic Measures.

LONDON, July 26.

A wireless communique says: The Commanders of the Russian armies on the south-western front have sent a message to the Prime Minister and the Minister of War, pointing out that capital punishment for traitors and deserters is necessary to restore discipline in the armies. The Seventh Army, which initiated the offensive, is now in flight. The Eighth Army, which took Hludz and Kalusz, has been forced to retreat, its right flank being exposed because cowards and those of faint heart had fled.

Growing Support for Government. Soldiers Demand an Enquiry.

LONDON, July 26.

The latest telegrams from Petrograd show that the country generally is rallying to the support of the Government. Mr. Kerensky is receiving shoals of messages from all parts, from military and other quarters expressing sympathy and devotion. Soldier delegates from the Front are demanding an inquiry into the recent happenings in Petrograd, especially the garrison's

TELEGRAMS.

apathy towards the Government. It is alleged that the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates still contains Maximalists. The Council has defeated a vote of confidence in its executive and the demand is growing that the latter should purge itself of dangerous elements.

Government's Measures. To Meet the Situation.

LONDON, July 26.

PETROGRAD.—The Government is suspending newspapers inciting to disobedience of military orders and acts of violence. The Editors will be tried. A decree creates on every front a revolutionary Court-martial each composed of three officers and three privates to deal with mutinies, disobedience, treachery etcetra. The Government is convoking a conference at Moscow of delegates of principal representative bodies in Russia to consider the country's position. Judiciary is taking measures to bring to justice all organisers of recent revolt against the Government. M. Kerensky in an interview said death penalty at the front was absolutely necessary; alternative was sacrificing army to traitors.

America

Canada's Conscription Bill.

Composition of Majority.

LONDON, July 26.

OTTAWA.—The majority of fifty-eight by which the Conscription Bill passed the House of Commons included twenty-two Liberals, Quebec voted solidly against with the exception of Mr. Sevigny, Minister of Inland Revenue, and the Deputy Speaker Mr. Rainville. Only four English-speaking Members for West Quebec province opposed the third reading of the bill. The measure is expected to pass the Senate to-morrow.

New Canadian Loan.

Negotiated in U. S.

LONDON, July 26.

NEW YORK.—A Canadian Loan of a hundred million dollars for two years has been negotiated with a Syndicate including Messrs. Morgans and Messrs. Brown Brothers.

The Canadian Parliament. Increased Income-Tax Proposed.

LONDON, July 26.

OTTAWA.—Sir William White Minister of Finance, introducing the taxation of income in the House of Commons, said that the measure had become necessary owing to the proposal of the Conscription Bill to increase by a hundred thousand men the Canadian Overseas Forces. "No matter at what cost in men and money, we believe it to be the high purpose of the people of Canada to persevere to the end." The Bill proposed to exempt married men's income up to three thousand dollars annually and unmarried men's without dependents up to two thousand.

Incomes over those figures respectively would be taxed four per cent. There would also be an additional super-tax running from two per cent, upon incomes between six thousand and ten thousand up to twenty-five per cent on incomes over a hundred thousand.

Siam

Enemy Shipping in Siam. Machinery Found Damaged.

LONDON, July 26.

A telegram from Bangkok, dated 23rd instant says that the machinery on the Austrian and German steamers has been damaged by small explosions. All male enemies have been interned for the duration of the war and the enemy businesses will be wound up.

Australia

Australian Parliament. War-Time Profits Tax Bill.

LONDON, July 26.

MELBOURNE.—Moving the second reading of the War-time Profits Tax in the House of Representatives, Sir John Forrest, the Commonwealth Treasurer, announced that the tax would be fifty per cent. for the year ended June 30th, 1916, and seventy-five per cent. thereafter. The tax would be levied on excess profits during the war compared with pre-war profits. Exemptions would include agriculture, fruit-growing, dairying, and allied businesses.

Italy

German Offensive.

LAHORE, July 26.

LONDON, July 25th.—The correspondent of Central News at Rome states that the military authorities there gather that the offensive in the east is purely German and that the Austrian opposition to Italy has not diminished — (C. & M. Gazette).

Greece

German Help to Gounarists.

LAHORE, July 26.

LONDON, July 25th.—The "Tribuna's" Athens correspondent states that the King has signed the order for the convocation of the Chamber. It transpires that the Gounarist Government obtained 80,000,000 francs from Germany. — (C. & M. Gazette.)

TELEGRAMS.

Germany

Casualties in Rumanian Prisoners.

LAHORE, July 26.
LONDON, July 25th. A message from Jassy states that the returns received from Austrian and German sources show that 30,000 Rumanian prisoners have died, 90 per cent of them in prisoner camps from physical exhaustion. Some died at Cambrai some at Valenciennes and some at Douai. (C. & M. Gazette)

Rumania

Allied Success in Rumanian Front.

LONDON, July 26.
A Russian wireless communique says the Rumanians on 24th and 25th took over a thousand prisoners, thirty-three guns, seventeen machineguns, ten mine-throwers and much material. The Russians also on Rumanian front took a thousand prisoners and twenty-four guns.

British Front

A Successful Raid.

LONDON, July 26.
This afternoon's communique from F. M. Sir Douglas Haig reports a successful raid southeast of Armentiers.

War in the Air.

LONDON, July 26.
British Communique says:—Weather interfered with air fighting. We brought down one German machine. One of ours is missing.

French Front

Battle For the Aisne Heights.

German's Fruitless Efforts.

LONDON, July 26.
The tremendousness of the Germans' fruitless and most costly efforts to capture the Heights on the Aisne, which the French have regained, is only now beginning to be fully realised. It transpires that two German armies—von Boehm's and von Bulow's—comprising eight divisions, three of which were Prussian, three Westphalian, one Bavarian, and one Baden, numbering approximately a hundred-thousand men, participated in the general assault from Cerny as far as the Craonne Plateau. The principal effort was directed against the Craonne Plateau. The German losses were very heavy. The celebrated Twentieth Brandenburg Regiment has almost disappeared. The French losses were comparatively light.

Craonne Plateau Retaken.

LONDON, July 26.
PARIS—A French semi-official statement shows that it was a smashing attack in the best French style on July 24th which regained in one hour the dominating positions on the Craonne Plateau, which the enemy took four days to conquer at the cost of sanguinary losses. The statement adds:—The German high command, following its customary method, has hitherto not mentioned this defeat. On the contrary, it actually stated in yesterday's communique that the attack on Craonne failed. Comment is needless.

Crown Prince's Second Verdun.

Meaning of French Aisne Success.

LONDON, July 26.
The French success on the Aisne Plateau preface a second Verdun for the Crown Prince, who has sacrificed troops recklessly in over fifty battles since the 5th May in a vain attempt to break through. He only succeeded in gaining a footing in some first line elements, but the magnificent defence of the French caused the attacks to cease on Tuesday. Then a dashing counter-attack yesterday recovered practically the whole of the ground.

Enemy Deprived of Gains.

LONDON, July 26.
Reuter's correspondent at French Headquarters shows that the magnificent counter-attack on the 24th resulting in the throwing of the enemy out of the Casemates Plateau has practically deprived him of the gains which temporarily afforded a coveted view point over the French positions. He has nothing to show for his great effort except thousands of casualties. The very pick of the Germans were unmistakably defeated.

Discontent in Crown Prince's Army.

LAHORE, July 26.
LONDON, July 25th.—A correspondent on the French front states that there is some discontent in the Crown Prince's Army. Ordinary troops complain that Steadfast troops are decorated and rested although they do not remain for dangerous work of holding gains. Horse-trappers on the other hand complain that second and third waves of assaulting troops do not follow them up more quickly. (C. & M. Gazette)

Enemy's Vain Attempts.

LONDON, July 26.
French Communique says:—The Germans were very nervous at night. They resumed attack obstinately last evening on a front of three kilometres from the region east of Hartebise to the region south of Labovelle. The enemy although he threw large forces into action was only able to penetrate after incredible efforts and very high losses, some elements of our first line, south of Ailles. Our fire smashed

repeated assaults at Hartebise farm and farther south. After intense bombardment the Germans rapidly and violently attacked Monthaut in Champagne. The fight lasted all night but gallantry of our troops prevented the enemy from advancing. On the contrary, during a successful operation north of Auberville we entered unoccupied German trenches and continuing our advance engaged in lively fight inflicting appreciable losses on the enemy. Reciprocal cannonading continued violently on the left bank of the Meuse.

Russian Front

Germans Occupy Tarnopol and Stanislaw.

LONDON, July 26.
A wireless German official message says:—The Russians refrained from re-attacking and our advance was uninterrupted. The Kaiser watched the troops repulse a strong Russian attack between Tarnopol and Trembowla. We assaulted, capturing heights on the east bank, and repulsed the Russians attacking in deep echelons. We captured Tarnopol and are nearing Bucacz. We have also captured Stanislaw and Nadworna. The Russians penetrated our lines in the Susita Valley but were immediately brought to a standstill.

Disaffected Troops Cause Further Retreats.

LONDON, July 26.
A wireless Russian official communique says:—Northward of Krevo our detachments occupying enemy trenches retired owing to powerful artillery bombardment. The Guards Corps, with the exception of the Petrosky Brigade, voluntarily retired at Tarnopol. The Petrosky Brigade is faithfully giving battle south-east of the town. The enemy has crossed the Sereth and is driving the Russians back on the Snykowiec River—Gniezna—Trembowla line. We offered great opposition eastward of Myszkowice. The Germans continued the offensive between the Sereth and Strypa. Three of our divisions, northwest of Romanov, retreated to the rear. The Germans forced us to retire in the region of Olesha despite the gallantry of one infantry division and two cyclist battalions. Southward of the Dniester as far as the Carpathians our retirement has continued. We are engaging in rearguard actions. Stubborn bayonet-fighting took place in the streets of Stanislaw. The inhabitants on the balconies and at the windows threw hand-grenades at our troops as they departed.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

N.-W. Frontier Trouble. The Michmand Blockade Raised.

SIMLA, July 26.
The blockade to which the Mohmands have been subjected since September 1916 has resulted in their submission on the terms dictated to them by the Government. It has thus fulfilled its purpose by bringing about a wholly satisfactory settlement with the tribe and has accordingly been raised. Under one of the terms of the agreement the Mohmands have accepted responsibility for the policing of the blockade line by tribal agency an arrangement which it is hoped will prevent a recurrence of the lawlessness which necessitated the blockade.

Central Imperial Indian Relief Fund.

Statement of Receipts and Expenditure.

SIMLA, July 26.
The total sum received by way of subscriptions to the Central Imperial Indian Relief Fund from the date of its inception up to the 30th June 1917 was Rs. 1,25,74,000. The interest upon the sums placed at fixed deposit amounted to about Rs. 6,32,000, bringing the total income of the Central Fund up to Rs. 1,32,06,000. The expenditure up to date amounted to Rs. 70,53,000.

Gold and Silver Trinket Fund.

For Gifts for Troops in Mesopotamia.

SIMLA, July 26.
The Gold and Silver Trinket Fund, the President of which is Lady Sanderson has been started to supply extra Christmas and New Year gifts for the British and Indian troops in Mesopotamia. The appeal which the fund has issued asks every body to overhaul at once jewel cases, silver chests etc., and send all old broken and unused trinkets and silver articles to the Secretary of the fund, Government place, Calcutta. Everyone has tucked away old vases, bowls, cigarette cases, bottle tops which are never used, never looked at and provided they are real Gold and real silver, you are asked to send them in and send quickly to the fund where they will be melted down and disposed of to the Mint.

Calcutta

Calcutta News.

Personal.

Calcutta, July 26.
The Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri, who was laid up with high fever, has been making satisfactory progress. He is still much too weak to proceed to Bombay to attend the Congress League Conference. The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya and Mr. Motilal Ghose left for Bombay last night. Bahu Surendranath Bannerjee is leaving to-day.

Mr. C. B. Gregson, General Manager, Midnapore Zemindary Company, has returned to Calcutta after a brief visit to Ceylon and the Malay Peninsula.

During Sir David Yule's absence in England until November, his Chair is, I believe, being filled by Mr. Gregson. There may perhaps be something even bigger as a prize-packet than the great India phosphates, Kluang rubber, or Bengal aerating gas. (A. F. I.)

Inquiry Regarding Bengal Coal Supply.

CALCUTTA, July 26.
To-day's "Commerce" writes: Mr. G. O. Godfrey, Member of the Railway Board, and the Hon'ble Mr. C. E. Low, Secretary to the Department of Commerce and Industry, are in Calcutta with the intention of visiting the Bengal coalfields to-day, to-morrow and the next day to discuss the question of coal supplies with mineowners and managers. I am informed that these gentlemen will spend four days in the coalfields. But it is very doubtful whether they will ever reach the fields in their official capacity. The Mining Association object to the projected tour, and they are held up in Calcutta having wired to Simla for instructions. It would be much better if the visitors went for their information to the heads of the colliery firms direct, who have all the items they want.

Admission of Foreigners.

To Membership in Chambers of Commerce.

CALCUTTA, July 26.
The question of admission of foreign persons, firms and companies to membership of British Chambers of Commerce has been under discussion in various chambers throughout the empire almost since the outbreak of the war. No general rule or limitation has been however suggested and it is accordingly necessary for each individual chamber to take such action as may appear to be most fittingly adopted to its particular circumstances and conditions. The committee of the Bengal Chamber of Commerce hold that the experience of war has shown it to be imperatively necessary in the interests of trade and commerce of Bengal, that the chamber should be unmistakably defined by its constitution as a British organisation. They do not mean to suggest that in no circumstances should other than British persons, firms and companies be elected to membership. They would only go to this length in respect of subjects of states at present at war with the empire. Other foreigners might still be eligible for election as they are now, but their membership should be terminable at any time on occasion arising. To enable these principles to be put into practice it would be necessary so to alter the constitution of the chamber as to provide (a) that subjects of the present enemy countries shall be deemed to be ineligible for election, (b) that the committee shall have power to require all candidates for election to submit evidence of their nationality and (c) that suitable provisions for terminating membership of foreign members shall be framed. Necessary alterations in articles of association as suggested by legal advisers have been circulated among the members of the Chamber.

Indians Trading Under European Names.

C. T. A's Protest.

CALCUTTA, July 26.
The Calcutta Trades Association has addressed the Government of Bengal Financial Department as follows on the subject of Indians trading under European names and titles. The assumption by Indians of European names for trading purposes is largely if not wholly, induced by the anticipation that such names will by inspiring greater confidence, tend to increase business and ensure extended credit in wholesale transactions and the committee are of opinion that the practice is not common to Calcutta alone, but applies equally to all presidency towns throughout India and in a lesser degree to larger towns. The committee therefore submit that the practice is productive of harm and injury inasmuch as (a) firms in England and other countries are misled in correspondence on business matters by titles and signatures of European names by those who assume them; (b) bankers are similarly misled by signatures on documents believing that firms or individuals subscribing assumed names are Europeans; and (c) people residing in moffussil and district are also misled in their dealing with those persons who assume European names. In this connection I am to draw your attention to the Registration of Business Names Act which has recently come into force in the United Kingdom, whereby all persons carrying on business in the United Kingdom must trade under their own names or submit to registration. The committee are of opinion that an act drawn up on similar lines is very necessary in India in order to check effectually the practice resorted to by Indians, thereby not only deceiving the people but also rendering it difficult, where recourse to law is necessary, to trace the actual proprietors. The committee are in a position to furnish if it be considered necessary, concrete example of so styled European firm, the owner or partners of which are native of India. The only manner in which this undesirable state of things can be remedied is by the introduction of the Registration Act.

Punjab

Indian Bank Companies.

Progress Reports.

LAHORE, July 26.
The report of the Joint Stock Company, Punjab, for 1916-17 shows an increase of paid up capital of Rs. 72,71,500. All this is mainly due to the activities of one big English firm of bankers.

The Trust of India Ltd., Simla, registered on the 1st May 1916 as banking company shows a paid up capital of 19,10,000. The Associated Hotels of India, Ltd., Simla registered on the 9th August 1916 as a Hotel Restaurant Co., shows a paid up capital of fifteen lakhs while Banyan Trust Ltd., Simla registered as a private company on the 17th July 1916 to enter into partnership with Messrs. Doulton Bros., Bankers of London and to workers capitalists has got a paid up capital of Rs. 20,76,000. The Alliance Bank Ltd., Simla, also has raised a paid up capital by about 5,80,000. The Registrar of the Joint Stock Companies observes that the increase in the paid up capital is very important in view of the efforts that are being made to effect industrial revival in this province.

స్వారాజ్యభవము.

హే. ఓం తచ్చంమో రావ్యశేమహే ! గాతుంయజ్ఞాయ ॥
గాతుంయజ్ఞ పతయే ! దైవీ స్వస్తిరస్తుతః ।
స్వస్తిరస్తుమేభ్యః । ఆగ్ధ్యంజిగాతుభేవజం ।
శంసోఽస్తుద్విపక్షః ! శౌచతుష్టదే ॥ ఓం శాస్త్రాభ్యామ్ ॥
16-వ తేదీ సుదినము స్వారాజ్యసంఘములు స్వారాజ్యోత్సవమును మహాత్మామామతో నిర్వహించినవి. ఏ దినమున దేశసేవారీతులు, గాజభక్తిపరులు, న్యాయపథవర్తనులు, దివ్యజ్ఞానవిలసితులు, నిర్దోషులు, నగు శ్రీ లీసెంటుమ్యు గారును తత్సమాకారులును అధికారశాసనమున బద్ధులయి ప్రవాసదండనమునకు బాక్రులుగా చేయబడిరో నాడు స్వారాజ్య విజయము ప్రారంభమాయెను. ఉదకమండల సానువుల నుదయించిన పెంట్లండు ప్రభువర్త్యుల కాసన నిర్మాణసభాచరమోపన్యాసరూపమగు కాలమేళుము భారతదర్శన ప్రాయమై బరగ విబృంభించెను గాని, కాలుమొగులు వైతము భక్యజీవనదంబులై యమృతంబుకన్గింపుచు, విద్యుచ్ఛక్తిపరిగుంభితవిద్యోతమానభద్రోత్సలతాకేలన పలసితులై వెలుంగుట స్వభావ సిద్ధమై యున్నది. జడిగుంటిసి జెడగొండలు విటిసి పిడుగులు తాలినపిదప, నింగి, యభినవభాను మరీచికా గంధుటిత మగు నింద్రచాప దివ్యప్రభావిభాసితమై వెలుంగు తీవని భారత వర్షాంతరిక్షము స్వారాజ్యసన్య దివ్య సుమమాపరికాంతమై దుర్నిరీక్ష శోభావిలసితమై విరాజిల్లుచున్నది. స్వారాజ్య కేతనము పారిచారూప విశ్వాస్థిని పలురంగుల మెలుంగు తీనుచుమాపఱిలో చనంబుల కానందంబుగూర్చుచున్నది. జాతీయ భావము సూతనవిద్యుచ్ఛక్తిప్రపూరితమై తేజిల్లుచున్నది. భారతభావి భాగ్యోదయమునకై ప్రవాసమున యోగముద్రపడించి యుదక నందలాశ్రమమున దప మాచరించుచున్న మునిత్రయ ముయొక్క పవిత్రనికేతనమున గూడ స్వారాజ్యభవము నెల కొల్పబడి యునదినము బూజింపబడుచున్నది. నీలగిరి వాతావరణము పునీతమై నిమ్మలమ్మమై స్వారాజ్య వైజయంతీ శోభాపరికాంతమై యత్సంతము శోభిల్లుగాత! భారతవక్షాక సులందలు నాభాలగోపాలము రాజభక్తి నిరతులయ్యు దేశ సేవారీతులయి యాంగ్లసామ్రాజ్య పారత్వ సంప్రాధిచే మించి యు స్వారాజ్యసంపాదనా దృఢమతులై తేజిల్లుచుండు గాత! నిష్పంధావాసదండనముల వలన ప్రభుచింతిత కార్య వివర్యయములే మెండగుచున్నవి. సంశయములు కుదలెను. సారము బయల్పడెను. స్వారాజ్యమునకును స్వపరిపాలనమునకును ధర్మైక్యభావము గోచరమయ్యెను. హృదయముల నావరించుచున్న భయగ్రంధివిడెను. పలు తెగలవారందఱు దిగులువాసి. పగల తెగలూర్చి బొగులుపీడి మగటిమితో గమకించి హుటాహుటిగ సాంతపుటేలుబడిసి డెమునీడకు గడగ సాగిరి. కాలరభావమున భీతిగాని ప్రజానేతలు కంపిల్లుటకు బదులు దేశోద్ధరణమునకై బద్ధమైతితో సన్నధులై ప్రత్యాపిషాదమున మోహరమున నిల్చి యున్నవారలు! ప్రజాభిప్రాయములు అనివార్యభంగిని సువ్యక్తములైనవి. మంకాను గతయగు భారతసంధరా దేవి కరుణతో కరణము భరణముగా గల భూస్వామివర్గమును దలపోయకుడు! ప్రజాస్వాతంత్ర్యము పట్లసహజవైరము బూనువారి సానుభూతి లేదనిచింతింప నేల? పాలకాభిప్రాయానుసర పక్షమున వింబ ప్రతినిధి న్యాయమున సంచరించుటయే ధర్మమని జమిందార్లు యోచించు వారలు. ప్రజల యజ్ఞానాంధతమమున గారి సామంత సంపదలు విజృంభింప జాలవు. సీమయందును గోమనందును దృష్టాంతములు మెండు. అట్లు గానిచో చారిత్రభంగము వాటిల్లును. కాని యాదార మనస్సులగు గొందఱు భూస్వాముల సందేహస్థులి యాశ్చర్య విసాద జనకంబుగా గన్నట్లుచున్నది. భాండాగార శూన్యతకై వృష్టిస్కాగర జమిందార వారముగ తాను గతికముగా స్వనామ ప్రకటనము జేయుచున్నది. నిద్రాధికులమంచు గర్హించి మించవారలు గూడ గొందఱు వక్రగతుల జరించుట కడు శోచనీయము. ఆ నేతు శీతానల వర్షంతము ప్రజాభిప్రాయముల నకుంతిత రీతిని యుచ్చైస్వరమున వార్తాప్రతికలు ఘోషించుచుండ న్యాయమనుషేగ నన్యాయవాదములు సేయు న్యాయపత్రికయు తచ్చానూ ప్రతికల ప్రతిఫలమగు నాంధ్రప్రకాశికయును, నాత్మీయ ప్రభావాభివ్యక్తమున నుపాగుట హాస్యాస్పదముగా దోషక మానదు. న్యాయపత్రిక వర్ణనీయమే! భారత జాతీయైక్యము వీనికి దుర్నిరీక్ష్యమును దుర్భరముగా దోషపచ్చును. కాని యంతఃకలహముల దహించి నిర్మూల ప్రతాపమున సలితయింపక మానదు. స్వారాజ్య ప్రతిపక్షులుగూడ స్వపరిపాలన మాదగ్గరూపమున ప్రతిష్ఠింప దగినదని యంగీకరించిరి. తదను ప్రాప్తికి వలయు మార్గము లెన్నియో

గర్హితములట! ఛాయలకలన గాని ప్రతిచ్ఛాయల వలనగాని యాయంతము జేట పడలేదు. రాజ ప్రతినిధిగాను మానము ద్రవగొంచిరి. రాష్ట్రపాలకులు మాత్రము ప్రత్యక్షవిపక్షపక్ష వలంబన నూత్రము గ్రహించిరి. తత్సాన్నితము ననుసరించి సమీపినమని హర్షించిన భారతసచివులు కారణాంతరమున సభాస్థానమును వదలిరి. భారతీయుల ద్రికరణకుద్ధిగా విశ్వసించి భారతా దర్శముల నభినందించి తగురీతిని బోషించి మించిన హర్షించి ప్రభువర్త్యుని మెనపాసేయియా సుడిగాడ్చు జుట్టు కొనినది. ఆ మహానుభావము మనమోడి ప్రేమయేగాని జేదొండులేదు. అచ్యుతానీయుని యుత్సరిచేదనము మన హృదయముల ప్రేమ పూరితములగు చేయుచున్నది. తన యందలి దోషవిచారము నాంగ్ల పాపలేగాక సహపాలితులగు భారతీయులు గూడ జేయవలయుననియె! ఈతృణావర్తము హర్షించి ప్రభువర్త్యుని పాదరజము నైన సోకకుండు గాక! అట్టి నిర్మలయశోవిభాసితండు, సామంతులూర్చి హృదయండు, దూరదృష్టిగల రాజ్య తంత్ర నిర్వాహకుండు భారతసచివుడై శుభము లొనగూర్చుగాక! భావిభాగ్య మెట్లున్నదో యోచింపరాదు. సార్వభౌమదత్తవర సంస్కరణమునను, సంప్రాము నిజయోజ్ఞమాదర్శ విస్ఫురణమునను, సమస్త నాగరికజాతీస్వాతంత్ర్య సముద్ధరణమునను భారత హృదయముల వెల్లుగునానలు దృఢమై, స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్ఠకై సమరభూమిని ధ్వజమెత్తిన శక్యత్వాన్ని తంత్ర్య ప్రియులగు నాంగ్ల సామ్రాజ్య భురంధరులు మనకోరిక లీడెర్లకుండురా! ఆంగ్ల విజయ ధ్వజానుగతములగు స్వాతంత్ర్య త్ర్యప్రతిష్ఠాపనములు జనుచుండవలదా? దేశము ప్రకాంత భూయిష్టముగ సర్వసంపత్తి మన్వితముగ బాలించుట ప్రభు ధర్మమయి యున్నది. “ప్రజాసంతుష్టియందే ప్రభుకీర్తియు, ప్రజాభ్యుదయము నందే నిజభాభాగ్యమును, ప్రజాకృతజ్ఞత యందే ప్రభుత్వ సాఫల్యమును గలవ”ని యానతిచ్చిన దయామయ హృదయ శ్రీ విక్టోరియా రాజ్ఞీ కాసనమును స్మరించి రాజ్యకార్యము నిర్వహించిన నెట్లుండును? సార్వభౌములు, సచివులు, సామంతులు, సామాన్యులు సానుభూతితో నుగడించిన మహాదార వాక్యముల ఫలింప జేయు తరుణము తిట్లపడెనది. ఆంగ్ల రాజ్యతంత్ర్యవైపుణి యీ మహా సమయమున నర్హరీతిని యాత్మీయ సచ్చారిత్రాను రూపమున పెంపు జెంది రాజ్యక్రమము నడపిన గాని యాత్మ హస్తస్యస్త పరిత్రన్యాస రూపమగు భారతవర్షము స్వప్రకాశమున వెలుగొంద జాలదు. సామ్రాజ్యుణి మకుట నాయక రత్నమును నామము సాఫల్యంబు గానోపను. అధికారోన్నతులగు పాలక వర్గ విచ్ఛేదితముల వలన ప్రకాంత భూయిష్టమును అనమాన రాజభక్తి విలసితమగు దేశము కట్టాలవీచి విక్షింభ సంకులమై యున్నది. “పిల్లగాలుల జెడచల్లి సుడిగాళ్లుల జూజుగొనుట” యను తెలివీని సామెత నిక్కమై శోచుచున్నది. ప్రజాకృత్యులు దుర్నిబంధనముల వలన నతీకట్టుబడునవి కావు అట్లు బంధింప దలచుట గాజ నీతిధర్మమునుగాదు. ప్రభువృత్తులకాదర్శ భేదమించుకయు లేకగమ్య స్థానము జేరుమాద్యముల యందును కాలపరిమితియందును మాత్ర విషాద దృఢము గాన్పించునపుడు ఉత్తమాదర్శ ప్రతిక్షణపరాయణులగు ప్రభువర్త్యు లర్హచ్యుల నన్వరించునముల గమ్యస్థానమును జేర్చుట ముఖ్యవిధియై యున్నది. అట్టిసభాదర్శ సమయము చేకూఱునంతవఱకును ప్రజానేతలు సద్ధర్మ నేమిత్సంజ్ఞ పథముల నస్థితగతి జరియించుట విధియైయున్నది. భారతవృద్ధ ప్రవీతామహుడగు శ్రీయత దాదాభాయినాగోజీ మహాశయుడు భారతవర్షాభ్యుదయమును దివ్యదృష్టిని దిలకించి “ఆప్నోతిస్వారాజ్య” మృత్యు తైత్తిరీనాపనివన్యంత్రమును ఉపదేశించి దినమునకే, తన్మంత్రమునకే క్రవణమున నిధిధ్యా సంయల నిరతంబును జరిపి తనదమూడి సర్వణముక్తయలగు ప్రక్రమ మార్గసందర్శనమున తత్ఫలప్రాప్తి సులభసాధ్యమని జూపిన విసెంటుమ్యు ప్రవాసంబుని కంపబడియె; గాని ‘సర్వోపప్లవరహితః’ ‘అచ్ఛేద్యోఽను మదాహోయ మచ్ఛేద్యోఽమ్మ యేనచ’ యనురీతిని విహరించు జాతీయాంతరాత్మకు ప్రవాస దండనములవలన ఫలమేమి? భారతజాతీయ వికసనమే తన్మహామంత్రమునకు లీజము. ఆంగ్లసామ్రాజ్య స్వాతంత్ర్య సిద్ధి కీలకము. స్వారాజ్యము ప్రాప్తఫలము. విరుద్ధకారణోచ్ఛాటన తేజమున బ్రకాశింపగలదు. “తమేవభాంతి ననుభూతిసర్వల తస్యభానాసర్వమిదం విభాతీ” అనురీతిని జాతీయాంతరాత్మ నిష్కళంకమై పంపజ్యోతియై స్వప్రకాశమున వెలుంగుచు బహుదర్శ సందర్శనా వైవృతానంద సంధానమున గోగుచు సర్వకార్యముల సత్కృష్టగతి దేసరెల్లచేయుచు ననంతతేజంబున ప్రకాశింబగు గాత! అఖిలాంధ దామరుడగు సర్వేశ్వరుడభిప్రాయు లొనగూర్చుగాక!! భారత తపఃఫలంబు సిద్ధించు గాత!!

ప్రథమ లక్ష్మీనరసింహము.
విశాఖపట్టణము

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు.

ఎస్. ఎల్. పోలకుగాగు.
భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాలో నిమిషము గుడుచునప్పుడు బంధకవ్రాతమును రూపుమాప యత్నించి, హార్డింజి ప్రభువుగాను ప్రజానాయకుడై, తెల్లవారు మనవారల యెడల జూపు దౌష్ట్యమును ఖండించిరి. వీరి సహాయమువలన కఠినతమ మగు నీ సమస్యాపరిష్కారము ప్రారంభింపబడి, దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న తెల్లవారి ఆశయములను మాత్రమే పరిగణించి, భారతీయులకు గవ్వములను గలుగజేయచుండుటచే గొంగూ దేశవాసులందరునుకోపానలజ్యాలల పలిబుచ్చుచున్నారని గను, అచ్చటి సోదరులకు గౌరవనీయమగు స్థాన మొసంగవారు ప్రయత్నింపుచున్నారనియు, బోకమునకు వెల్లిడియెనది. 1914 వ సంవత్సరమున జరిగిన సమాధానమునలక యీ అభిప్రాయములను కొంతవరకు దక్షిణాఫ్రికాలోని తెల్లనా గామోరించిన విశేషమగుచున్నది. ఈసమాధానము, అప్పటికి మాత్రమే భారతీయుల కష్టములక దోలగింప కారకమైనదేగాని, వారికి గల ప్రతిబంధకములను నివారింపజాలక పోయెను. కావున యీవిషయమై అధికారులు తగినశ్రద్ధ తీసికొననిచో, మరల నీ యిరుపక్షముల వారికి మనస్ఫుర్త లుద్భవమై, కలహములకు కారణమగును. యూనియను ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమున కలహములను ప్రేరేపింప నెట్టి యభిప్రాయమును లేదని నేను చెప్పగలను. అచ్చటి భారతీయులు జేయు ముగా నుండవలెననియు, యిదివరకు జరిగిన సమాధాన నిమిషములను సంపూర్ణముగ కొనసాగింప వలెననియు ప్రభుత్వము వారికి అభిప్రాయమున్నటుల యొకమంత్రి నాతో నుడివి యున్నాడు కాని, యీమాటలను, యాధ్వసభయందు స్పష్టముగా చెప్పిన సానుక్రోశ పూర్వకమగు మాటలను, దక్షిణాఫ్రికావాసుల సత్స్వభావమును, రాబోవు అపాయమును నాపజాలవు. తెల్లవారు అజ్ఞానముతో, ప్రాతపగలు మనసున నిడుకొని భారతీయులయెడల శత్రుత్వ భావములను వ్యక్తపరచుచున్నారు. యుద్ధసమయమని సాకుజెప్పి, ట్రాన్స్వాలు పురపాలనా సంఘమువారు భారతీయులకు గల కొన్ని లైసెన్సులను తీసివేసి, వీరుచేయు వర్తకము నాటకపరమ యత్నింపుచున్నారు. ఈ విధముగానే నేటాలు, కేపుకోలనీలవద్దగూడ పరిస్థితులు తృప్తికరముగ లేవు. ఎల్లెడలను భారతీయుల వర్తకము నణగద్రొక్క ప్రయత్నములు గావింపబడుచున్నవి. ఈ విషయములో యూనియను ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యక్షముగ జోకయ్యము గలగజేసి కొనజాల నప్పటికిని, భారతీయుల నాయకత్వమునకొని పాటుపడుట మంచిది. ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వము వారు యూనియను దొరతనము వారికి కాగ్యదర్శి మూలకముగ గొన్ని సలహాలను బంపి, భారతీయుల స్థితిగతులను బాగుచేయ యత్నింపవలెను. మఱియు, భావికాలమున భారతీయులకు గల పురపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును తీసివేసి, పురపాలనా సంఘములలో సభ్యులగు నుండుట కన్యస్తల జేయుటకై రాష్ట్రీయ కాసన సభలో నొక కాసనమును నామోదింపజేయుటకై నేటాలు పురపాలనాసమితివారు యత్నముల గావింపుచున్నారు. ఇందుమాలమున భారతీయుల కష్టములు చురల ప్రారంభమగును. ముగిసినపలు సంఘములే వర్తకమునకు లైసెన్సుల నొసంగుట కధికారము గలవగుట చేతను, తెల్లవారికిని, భారతీయులకును, వర్తక విషయముగ పోటీయందుట సహజము కావునను, యీకాసన మోమోదింపబడిన యెడల భారతీయుల వర్తకము రూపుమాని వారల కసారకష్టములు గలుగును. ఈవిధముగ భారతీయుల హక్కులను నిశాకరించుట, 1896 వ సంవత్సరమున వాద్యతి గలవారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున చెప్పిన మాటలకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధము. జర్మనీవారు తెల్లయుముతో చేసిన సంధికి వ్యతిరేకముగ వర్తించుటకు, దక్షిణాఫ్రికాలోని తెల్లవారి విధముగ నడచుటకును భేదమించుకయు గాన్పింపదు. ఇటీవల, జోహానెస్బర్గ్లో నొక ఐనోపియను దొక భారతీయయునకుని ట్రాముబండిగోనుండి యావలకు త్రొసివేయుటచే నతడు నరణించెను. అందుగవయమై తెల్లవారిచర్యను ఖండించుటకయి జరిగిన సమానేతమున, భారతీయులను అనాగరికులుగ జూడ తెల్లవారు యత్నింపుచున్నారని, వ్యక్తపరపబడినది. ఇట్టివర్తనమునకు, కొన్ని ముగిసినపలు సంఘములు భారతీయ వర్తక స్వాతంత్ర్యముల తీసివేయ జూచుటయే కారణమని మాడ యానధ్యయెక్క యభిప్రాయము. ఇట్టికష్టములు సంభవింపకుండ, ప్రజలెల్లరును తమ అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారి కెరుకజేయవలెను. లేనియెడల 1914 వ సంవత్సరమున జరిగిన సంధి నూత్రము లుల్లంఘింపబడునటులును సందియమునుపంపెననలేదు. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు యుద్ధమున కమిత సహాయ మొనర్చి, శూన్యత్రాకా చంగమునకు రెండు పటాలులుబంపి, అందు తీవ్రముగపోరాడి, తమజన్మభూమికిని, పెంపును భూమికిని గూడ భాగ్యవీనిగడించిరి.

కమలామణిలేఖలు

కల 10 అంశాలు.] పూర్వగుచ్ఛము - తయారైనది. [పి. పి. ద్వారా 3 అ]

5 ప్రతులు పి. పి. ఖర్చు సహా రూ. 2-2-0.

కల 10 అంశాలు.] ఉత్తర గుచ్ఛము - ముద్రణలో నున్నది. [పి. పి. ద్వారా 12 అ]

ఉత్తర గుచ్ఛము కొద్ది కాలములోనే వెలువడగలదు. ఈ లోపల పూర్వగుచ్ఛమును మఱి మఱి చదివి అందుగల పొందికలు, రసవంతములగు పట్లు, విశేషార్థములు, మున్నగువానిని బుద్ధిమంతులు గ్రహించి ఆనందింతురగాక. నమలిన కొలది బయలుపడునట్టి రుచి వర్ణమాటలచే వర్ణించి తెలుపుట సాధ్యము కాదుగదా! ఈ పూర్వగుచ్ఛమును నెమ్మదిగ చదివి సారమును సంపూర్ణముగ గ్రహించినవారి హృదయములు ఉత్తర గుచ్ఛమునకై తత్పరమగుచుండుట నిస్సందేహము. అంత్య భాషలో దొరలును మన వారును సూడ లక్షలకొలది జనులు చదివి స్థాపించిన యీ తేజలవలని యానందమును ఆంధ్రలోకముం చెల్లెడల వ్యాపింపజేయుట మహాపకారము గావున, ఈక్రింది యేర్పాటు చేయబడినది. ఏమనగా—

5 ప్రతులు పూర్వగుచ్ఛము తెప్పించుకొని పి. పి. ఖర్చు సహా రూ. 2-2-0. లు చెల్లించువారికి ఉత్తర గుచ్ఛము తయారైన వెంటనే 1 ప్రతి

బహుమానము గా

పంపుచున్నాము. మఱియు, తప్పక చేరుటకై పోస్టేజి నైతము భరించి బంగీద్వారా పంపుచున్నాము.

పూర్వగుచ్ఛమును పి. పి. గా పంపుమన్నారా? ఎన్ని ప్రతులు?

విక్రొరియూ డిపో - మైలాపూరు - మద్రాసు.

నిర్మలమైన

మలబారు సారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదొసబడినది)

కొలంబో అరకొనలెనె, ఇది మలబారులో సిద్ధము చేయబడినది.

బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.

దజను గాలుగాలను బుడ్లుగల పెట్టెలుగ అమ్మబడును.

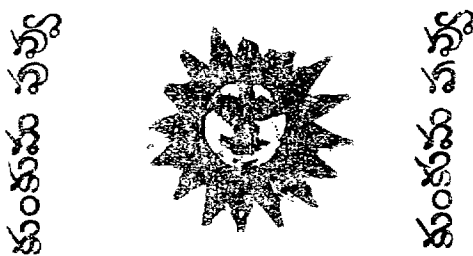
విడి సీసాలు అమ్మబడవు.

యస్. పి. సారథి, ఆంధు కో,

(826)

మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కుగ గమనింపుడు. కరన్నాడెన్ను మొదలగునక ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ ఆంధు కో

21. చామ్రుంపేటి, బాంబాయి. (53)

అమృతాంజనము డిపో వారి
దివ్యోషధములు.

దంశ	రూ.
దంతచూర్ణము పండుతోముటకు ...	0.2
శీర్షక సాయము మాత్రలు ఆజీర్ణమునకు ...	1.4
దంశకాలవారి పండ్లపోటుకు ...	0.8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ...	1.0
జ్వరవారి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0.12
మూలకంకుర తైలము డబ్బి 1-కి ...	0.12
తేలుచంద్రు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0.8
సేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
కలరామాత్రలు వాంతిభేదలకు ...	0.6
గజ్జిక తైలము గజ్జిచేదలకు డబ్బి 1-కి ...	0.8
చామ్రుకర్పూరము సీసా 1-కి ...	0.6
శేలకు మంగు సీసా 1-కి ...	0.4
తామర తైలము; తామర, తీటకు ...	0.4
కుంకుమ తైలము డబ్బి 1-కి ...	0.4
సురతిద్రావకము సీసా 1-కి ...	1.0
కవూరి శీతగట్టు దగ్ధులకు ...	1.4
కవూరిచూర్ణం శీర్షకములకు డబ్బి 1-కి ...	0.8
నాయువుపోటుకు మంగు ...	1.0

దంశ	రూ.
మోహినీతైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0.12
కోషహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ...	0.0
ఈర్బుసమునకు మంగు సీసా 1-కి ...	1.8
కస్తూరిమాత్రలు వెద్దన, మంచివి 50-కి ...	0.10
సుఖభోగి మాత్రలు ...	1.0
సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విశేషములకు మాత్రలు డబ్బి 1-కి ...	0.8
గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ...	0.8
శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పిలకు ...	0.12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.8
శగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1.0
కుసుమాది మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ...	1.0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.6
గుండరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0.8
పగుళ్లకు తైలము శీతగట్లకు ...	0.8
కష్టకాలవారి చెవిపోటుకు ...	0.6
జులాది మాత్రలు మలబద్ధమునకు ...	0.8
జంతువాతవారి ఎముకలకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు ఆంధు బొంబాయి.

అమ్మబడును

ఒక సెకండు హ్యాండు చెయిన్. డ్రైవ్. ఫియట్ మోటార్ బండి 18-20 హార్పు పవర్ గలది. అమ్మకమునకు గలదు 10-8-1917-వ తేది లోపట కావలసినవారు తెుండల్లు పంపుకొన వచ్చును. ఈలోపట అది అమ్ముడు కాకపోయి నచో ఆగస్టు 11,12 తేదీలయందు బెజవాడలో ఏలాము వేయబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువ చిరునామా గల వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

ఏ. కాశేశ్వరరావు

ఎక్స్ క్యూటరు అండు (ట్రస్టీ, బెజవాడ.

హెచ్.టి. మహమద్ ఆంధు కో,

[723]

మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.

కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచినస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయిచేతురు.

ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలములు - డేరాలు - గ్యాసుడిక మూలు - బొమ్మలకాళ్లు - గారడి పుస్తకములు విక్రయింపబడును. క్యాటలాగు కావలెనా? (532)

బి. ఈశ్వరస్వామి అండు సన్యు, విశాఖపట్టణము.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణన గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. 5.

చిన్నవైజ్ఞా చక్కని గ్రంథము. కేల రు. 0-8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మగు మన మార్యములు బంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెరిగినవారము గావున మేము ఈ పుష్టుకము యినా ముగా పోష్టుచార్జియు మేమేభరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్రీ, మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకల్ గూ బౌద్ధధారయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయాషధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాధ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.

1/4 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధునకు మంచిమందు.

1/4 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాంధూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్షు

ఆయుర్వేద యాషధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.